СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 1 ЛЮТОГО 2008 РОКУ ЧИСЛО 5 VOL. CXV FRIDAY, FEBRUARY 1, 2008 No. 5

Остання промова Президента Дж. Буша про стан країни

ВАШІНҐТОН. — Згідно з вимогою Конституції та дотримуючись закону і традиції, Президент Джордж Буш у понеділок, 28 січня, звітував перед Конґресом про стан країни, продовжуючи 218-річну традицію. Перший звіт про стан країни виголосив 8 січня 1790 року, в Ню-Йорку тодішній тимчасовій столиці Сполучених Штатів, Президент Джордж Вашінґтон. У 1801 році Президент Томас Джеферсон вирішив зліквідувати звітування перед Конґресом, уважаючи це дуже монархічним. Натомість звіт було друковано та розіслано до Конґресу, де його читав „клерк“. Аж у 1913 році Президент Вудро Вілсон відновив традицію особистого звітування Президента про стан країни перед Конґресом. Цікаво було спостерігати на цьому заході присутність всіх трьох гілок державного правління – Президента, Конґресу та судової влади.

У своєму останньому президентському звіті перед обома палатами Конґресу та Найвищим судом Президент зазначив, що в останніх семи роках його уряд намагався запобігти будь-якій небезпеці, що загрожувала країні, покращити економіку та захистити громадян країни. Він підкреслив й те, що в цьому році президентських виборів демократи та республіканці можуть змагатися у виборчих перегонах за голоси, але й можуть спільно працювати.

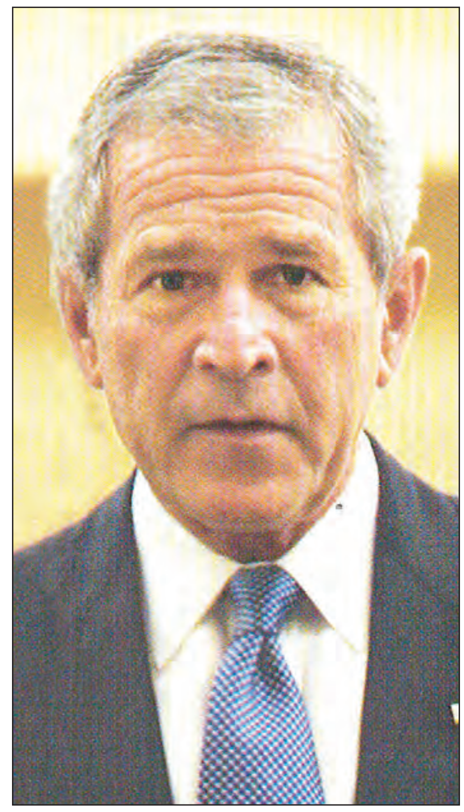
Першу половину промови він присвятив внутрішньо-політичним питанням. В основному Президент порушив три головні теми, котрі тепер турбують країну та її громадян – економіку, Ірак і майбутні шляхи успішного росту країни.

Він зазначив, що якраз тепер економіка країни є захитана, й тому закликав Конґрес якнайшвидше ухвалити запропонований Білим Домом плян оздоровлення економіки з метою відвернути загрозу сповільнення промислового розвитку країни, та поставив вимогу перед законодавцями скоротити федеральні витрати і в жодному разі не піднімати податків.

„В той час, як ми з вами тут зустрічаємось, наша економіка переживає період непевности“, – визнав він і додав, що на кожен законопроєкт, який збільшуватиме податки – він накладе своє вето.

У кожній з цих частин він наголошував на досягнуті успіхи, а відповідальність за невдачі намагався розділити з Конґресом. Закінчивши з економікою, Дж. Буш перейшов до традиційно не таких болючих для нього питань – освіти, охорони здоров'я, екології, альтернативної енерґетики, торговельних договорів, фінансової підтримки для дослідів, іміґрації, забезпечення допомоги для родин

(Закінчення на стор. 3)

Президент Джордж Буш

„Рушник національної єдности“ вишивали в Ню-Йорку

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 25 січня в Українському музеї відбулась презентація „Рушника національної єдности“, створеного нинішнього року в Україні. За її кордоном рушник побував покищо тільки в Польщі, а після Ню-Йорку його шлях проліг до Канади. Рушник привезли ініціятори його створення – виконавчий директор суспільно-політичної акції „Рушник національної єдности“, голова акційного товариства „Український сувенір“ Микола Степаненко, його дружина Тамара Степаненко – автор ідеї. Їх зустріли хлібом-сіллю директор музею Марія Шуст і дівчата в українських строях.

Рушник, який має 9 м. довжини і 75 см. ширини, був вистелений у передпокої музею. У центрі його золотився Тризуб – гербовий знак України, вишитий майстринями Криму, на крилах були символічні зображення минулого, сучасного і майбутнього України: знаки Трипілля, Київської Руси, Козаччини, сучасне Дерево життя з 27 квіток (відповідно до числа областей і виділених міст України), священні знаки щасливого майбуття держави. Композиційний проєкт рушника підготувала Заслужений художник України Олександра Теліженко з Черкас, науковими консультантами були Юрій Мельничук та Лідія Орел, знавці історії українського рушника. Рушник вишивали нитками, пофарбованими натуральними барвниками, представники усіх адмінстративних частин України і усіх її народностей – понад 1,100 осіб, серед них і дружина Президента України Катерина Ющенко.

М. Степаненко розповів мені:

– У селі Сьомаки, Хмельницька обл., ми виявили старе полотно, яке виткала 55 років тому з нею ж вирощених конопель Катерина Андрущак. Його приготування було ритуальним дійством: купали в Дніпрі біля Канева, відбілювали в росах на черкаських луках, почали вишивати на козацькій Хортиці. Первинний проєкт доповнили і уточнили майстри народної вишивки з Решетилівки на Полтавщині, з Одеси, інших міст. Рушник передає ідею національної єдности усієї України, незалежно від її партійно-політичного поділу. Окремі партії пропонували нам всіляку підтримку, але ми відмовилися, тому що рушник – наша спільна, всеукраїнська справа. Після завершення він належатиме усій Україні і буде виставлений в Музеї українського рушника, який має бути створений за сприяння Президента Віктора Ющенка.

Церемонію почала М. Шуст. Вона надала слово голові Союзу Українок Америки Ірині

(Закінчення на стор. 13)

Український рушник – дарунок Українському музеєві в Ню-Йорку. За рушником стоять (зліва) Радник Посольства України в США Олекса Олександрович, Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко, Посол України в ООН Юрій Сергеєв. Фото: Л. Хм.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Кремль застерігає Україну від НАТО

МОСКВА. — Росія попередила Україну, що її пляни з приєднання до НАТО серйозно ускладнять їхні взаємини і змусять Росію до „адекватних дій". Міністерство закордонних справ Росії 23 січня заявило, що нове радикальне розширення НАТО може призвести до серйозних змін, що невідворотно позначиться на безпеці Росії. Крім того, 24 січня голова комітету з оборони і безпеки Ради Федерації Росії Віктор Озеров заявив, що в разі вступу України до НАТО Росія може вжити до неї цілий арсенал заходів, і не тільки дипломатичних або політичних. Які це можуть бути заходи, він не уточнив. В. Озеров наголосив, що Україна прагне вступити в організацію, яку у Москві сприймають не тільки як політичний, але й як військовий бльок з усіма вихідними з цього наслідками. Минулого тижня український уряд надіслав до НАТО листа з проханням поновити переговори щодо першого кроку на шляху до вступу України до альянсу – так званого Пляну дій щодо набуття членства (ПДЧ). Тим часом українська опозиція плянує і далі бльокувати працю Верховної Ради, якщо там розглядатиметься питання підтримки звернення Президента, прем'єра і голови Верховної Ради до Генерального секретаря НАТО про можливість приєднання до ПДЧ. Партія Реґіонів вимагає, щоб уряд висловив свою офіційну позицію стосовно питання вступу України до НАТО і прийняв відповідне рішення гласно та прозоро. *(ББС)*

А. Яценюк попросив Росію не лізти не у свою справу

КИЇВ. — Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк уважає заяву Міністерства закордонних справ Росії про ситуацію щодо вступу України до НАТО втручанням у суверенні права України. „Я думаю, що буде коректно, коли наші двосторонні взаємини будуть базуватися виключно на взаємоповазі й невтручанні в суверенні права", – сказав 23 січня А. Яценюк. При цьому він додав, що Україна з повагою ставиться до будь-якого рішення російської влади, зокрема президента, уряду й парляменту. „Ми поважаємо будь-яке рішення, прийняте президентом Росії, російським урядом і російським парляментом", – зазначив А. Яценюк. Як відомо, МЗС Росії прогнозує погіршення взаємин Росії з Україною у разі вступу України до НАТО. 15 січня Україна звернулася до країн-членів НАТО з проханням розглянути можливість її приєднання до Пляну дій щодо членства в організації на Букарештській зустрічі (Румунія) у квітні. (*„Українська правда"*)

Прокуратура відкрила справу на Ю. Луценка

КИЇВ. — Київська прокуратура 25 січня порушила карну справу проти міністра внутрішніх справ Юрія Луценка за звинуваченням у завданні легких тілесних ушкоджень. Справа є частиною розслідування сутички міністра Ю. Луценка з київським посадником Леонідом Черновецьким, що сталася минулого тижня після наради високопосадовців. Президент назвав бійку ганебним випадком, а опозиція вимагає резиґнації Ю. Луценка. Сам міністер каже, що його проблеми з Л. Черновецьким є особистою справою, і наполягає, що підстав для його резиґнації немає. *(ББС)*

Єпископи з України зустрічаються з Папою

ВАТИКАН. — 28 січня розпочалася візита греко-католицьких єпископів з України до Ватикану. Поїздка відбувається у рамках традиційного паломництва „Ad limina Apostolorum" (до гробів святих апостолів), яке католицькі єпископи усього світу по черзі здійснюють кожних п'ять років або при нагоді. Під час такої візити представники духівництва, як правило, мають особисту розмову та публічні зустрічі з Папою, проводять спільні Богослужіння у римських базиліках, зустрічі у ватиканських відомствах тощо. Греко-католицькі єпископи України відвідують Ватикан з такою візитою уперше після леґалізації УГКЦ. „У Церкві апостоли завжди втішалися особливою пошаною. Верховні апостоли Петро і Павло обидва загинули мученицькою смертю у Римі і там були поховані. Проща до гробів цих апостолів, зрозуміло, завжди поєднувалася з візитою до єпископа Риму, наступника апостола Петра – Святішого Отця, Папи. У випадку зі Східніми Католицькими Церквами, з Папою зустрічається тільки Верховний Архиєпископ чи Патріярх, який представляє стан справ у певній помісній Церкві. Однак, зазначив Патріярх Любомир Гузар, у візиті „Ad limina Apostolorum" беруть участь усі єпископи з України, „щоб дати нагоду кожному правлячому єпископові самому представити свою єпархію". Уранці 28 січня українське духівництво відслужило Архиєрейську Божественну Літургію в базиліці Святого Петра у Ватикані. Очолив її Глава УГКЦ. Також Патріярх Любомир виголосив проповідь українською та італійською мовами. Співали студенти-богослови Української Папської колеґії святого Йосафата. Того ж дня розпочалися особисті зустрічі українських єпископів з Папою Бенедиктом XVI. Після них вони зустрічатимуться також віч-на-віч з Архиєпископом Леонардом Сандрі, префектом Конґреґації для Східніх Церков, відтак у складі груп відвідають інші відомства Ватикану. Візита завершиться 2 лютого. *(УНІАН)*

Европейська мета України в ЕС та НАТО

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко 22 січня привітав український народ з Днем Соборности України держави і висловив переконання, що з наступного року це свято має відзначатися як державне. „Наступного року ми відзначатимемо 90-ліття Дня Соборности. Він повинен нарешті стати повноцінним державним святом. Таку ініціятиву я вношу на розгляд Верховної Ради України і впевнено вірю у її підтримку". Виступаючи на урочистому зібранні з нагоди Дня Соборности, Президент наголосив, що у 2008 році Україна має консолідувати всі державні, політичні, ділові та суспільні сили, щоб перевести енерґію протистоянь у русло творення гідного життя її громадян: „Задля національної єдности наша держава, її інтелектуальний провід повинні нести людям правду про европейську мету країни – набуття повноцінного членства в Европейському союзі та Північноатлантичному бльоці. Досягнення цих цілей засвідчить остаточне повернення України до єдиного, об'єднаного европейського дому. Великою, єдиною і соборною була, є і буде Україна, Українська держава". Прем'єр-міністер Юлія Тимошенко привітала українців з Днем Соборности, але у зв'язку з хворобою у церемоніях участи не брала. Тим часом, підтримуючи ініціятиву Президента В. Ющенка, Київська міська рада повідомила, що від 22 січня в українській столиці державні прапори будуть встановлені на комунальних та держустановах постійно, а не виставлятимуться лише з нагоди свят, як це було раніше. *(ББС)*

СБУ зайнялася авторами силового сценарію

КИЇВ. — Служба безпеки України (СБУ) порушила кримінальну справу за фактом закликів до порушення територіяльної цілісности України представниками об'єднання „Народний фронт „Севастополь-Крим-Росія", повідомила 29 січня керівник прес-центру СБУ Марина Остапенко. Зокрема вона сказала, що 22 січня цього року слідчим відділом Головного управління СБУ в Автономній Республіці Крим (АРК) за ознаками складу злочину, передбаченого Конституцією України (посягання на територіяльну цілісність і недоторканість України) порушено кримінальну справу за фактом вчинених представниками об'єднання „Народний фронт „Севастополь-Крим-Росія" публічних закликів і розповсюдження ними матеріялів зі закликами до дій з метою зміни меж території і державного кордону України, конституційного ладу України, в тому числі шляхом здійснення так званого „силового сценарію возз'єднання Криму з Росією". Представники цієї організації протягом 2006-2007 років проводили діяльність, спрямовану на порушення територіяльної цілісности України. *(УНІАН)*

Українки виграли „Australian Open"

МЕЛЬБУРН, Австралія. —25 січня українські тенісистки Олена й Катерина Бондаренко здобули перемогу у фіналі парного розряду відкритого чемпіонату Австралії, у такий спосіб ставши переможницями „Australian Open". Українки були сильнішими за інтернаціональну пару в складі білоруски Вікторії Азаренко й ізраїльтянки Шагар Пер. Перше коло виграли суперниці українок з рахунком 6:2. У другому сестри Бондаренко змінили хід двобою, і перемогли з рахунком 6:1, а в третьому, вирішальному колі, закріпили успіх – 6:4. Таким чином, українська пара вперше в історії вітчизняного тенісу завоювала перемогу на турнірі Великого Шолома. *(„Кореспондент")*

Світовий банк змінив прогнозу інфляції в Україні

КИЇВ. — Світовий банк (СБ) змінив прогнозу рівня інфляції в Україні за підсумками 2008 року з 9.6 до 13.8 відс, заявив представник СБ Руслан Піонтковський 28 січня в Києві. При цьому Р. Піонтковський зазначив, що прогнозу зростання валового внутрішнього продукту за підсумками поточного року СБ залишив без змін – на рівні 5.5 відс. Як пояснив представник СБ, прогнозований рівень інфляції підвищено у зв'язку зі збільшенням інфляційних очікувань і з урахуванням прийнятого на 2008 рік бюджету країни. Представник СБ Мартін Райзер, у свою чергу зазначив, що в прогнозі інфляції СБ врахував рівень виплат за знеціненими вкладами Ощадбанку СРСР. Якщо реальні виплати будуть вищими за ті, що заплановані в бюджеті (8 млрд. грн.), СБ перегляне свою прогнозу щодо інфляції на 2008 рік. *(УНІАН)*

Шестеро загиблих на залізниці в Рівненській області

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко 27 січня доручив Генеральному прокуророві невідкладно розслідувати обставини загибелі шести осіб під колесами потягу на Рівненщині. В. Ющенко також вимагає притягти до відповідальности винних і надати допомогу родинам загиблих. Трагедія сталася вночі, коли пасажирський потяг „Київ – Івано-Франківськ" проходив Здолбунівським районом на 213-му кілометрі перегону Здолбунів-Івачково поблизу залізничної платформи „Семилітка". Молоді люди віком 17-20 років поверталися по залізничному полотні додому в село Здовбиця з клюбу в селі Івачково. Усі шестеро були смертельно травмовані. Речники „Укрзалізниці" наголосили, що залізниця, за попередніми даними, у цій трагедії не винна. Машиніст потягу, помітивши сторонніх на колії, просигналив і негайно загальмував. В „Укрзалізниці" пояснили, що згідно з графіком, потяг їхав зі швидкістю 90 км/год, а гальмівний шлях на такій швидкості становить близько 900 м., тому наїзду на людей уникнути не вдалося. *(ББС)*

З пологового будинку викрали немовля

ОДЕСА. — З пологового будинку викрали дитину, повідомили 28 січня в обласному управлінні Міністерства внутрішніх справ. Встановлено, що невідома жінка, одягнута як лікар, взяла малюка народженого чотири дні тому в 23-річної матері – начебто для того, щоб зробити масаж дитині, і зникла. „Міліція розшукує жінку віком 25-30 років. Вона розмовляє з молдавським акцентом і представляється медичним працівником", йдеться у повідомленні міліції, яке поширили в місцевих засобах масової інформації. (*Радіо „Свобода"*)

Президент України вшанував пам'ять загиблих у битві під Крутами

Учасники жалобного віча біля пам'ятного знака Героям Крут у Києві, у вівторок, 29 січня. *Фото: УНІАН*

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко 29 січня поклав квіти до пам'ятного знаку Героям Крут у Києві. До пам'ятника також були покладені вінки від Верховної Ради України, Кабінету міністрів, Київської міської державної адміністрації та Київської обласної державної адміністрації. Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

У заході взяли участь голова парляменту Арсеній Яценюк, перший віце-прем'єр Олександер Турчинов, віце-прем'єр Іван Васюник, голова Київської обласної адміністрації Віра Ульянченко, міністри: оборони – Юрій Єхануров, транспорту та зв'язку – Йосип Вінський, культури і мистецтв – Василь Вовкун, внутрішніх справ – Юрій Луценко, освіти і науки – Іван Вакарчук, у справах сім'ї, молоді та спорту – Юрій Павленко, охорони здоров'я – Василь Князевич, а також представники інших органів виконавчої влади, депутати Верховної Ради.

У суботу, 26 січня, Президент України В. Ющенко здійснив робочу поїздку до Чернігівської области для вшанування пам'яті загиблих у битві під Крутами. За дорученням глави держави, 29 січня група працівників СекретаріятуПрезидента України поклала квіти до могили похованих на Лук'янівському кладовищі двох учасників битви під Крутами.

Після проголошення в 1918 року Української Народної Республіки більшовицьке керівництво Росії послало проти УНР армію. На Київ через Крути йшло 6-тисячне військо, проти якого виступили курсанти Київської військової школи ім. Богдана Хмельницького, студенти, шкільна молодь. У бою біля залізничної станції Крути загинули 300 молодих захисників УНР. *(УНІАН)*

Жозе Барозу „приємно вражений" прем'єр-міністром Юлією Тимошенко

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — „Шлях України до Европи буде впевненим і без будь-яких перешкод", – заявила прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко, перебуваючи з офіційною візитою в Брюселі. Це її перша закордонна поїздка в якості глави українського уряду. Вона запевнила европейських співрозмовників, що Україна досягла унікальної єдности щодо европейських прагнень і буде ефективно рухатися на шляху до Европи.

28 січня Ю. Тимошенко зустрілася з головою Еврокомісії Жозе Мануелем Барозу, виступила в Комітеті закордонних справ Европарляменту, а також зустрілася з головою Европарляменту Гансом-Ґертом Потерінґом. А Ж. М. Барозу заявив, що Евросоюз сподівається на політичну стабільність в Україні та на проведення країною реформ.

Після зустрічі з українським прем'єр-міністром він також заявив, що у нього склалося дуже позитивне перше враження. Ю. Тимошенко мала зустріч з Генеральним секретарем Европейської Народної Партії Антоніо Лопезом Істурізом. Під час візити також відбулася робоча вечеря українського прем'єра з комісаром з питань енерґетики Андрісом Пібалґсом і координатором ЕС з питань розвитку південних проєктів газопроводів Йозісом Йоганесом ван Артсеном.

У вівторок, 29 січня, відбулися зустрічі Ю. Тимошенко, з комісаром з питань зовнішніх стосунків та европейської політики сусідства Бенітою Фереро-Вальднер, з комісаром з питань зовнішньої торгівлі Пітером Мендельсоном і віце-президентом Еврокомісії, комісаром ЕС з питань юстиції, свободи і безпеки Франком Фратіні. Крім того, прем'єр мала робочий обід з Генеральним секретарем Ради міністрів ЕС, координатором зовнішньої політики Евросоюзу Ґав'єром Соланою.

Про її можливі зустрічі з лідерами НАТО в офіційному розкладі не повідомляється. Її візита відбувалася на тлі гучних протестів української опозиції проти кроків на подальше зближення з Альянсом. Тим часом голова Ради національної безпеки і оборони Раїса Богатирьова вирушила до Москви, де готуватиме візиту Президента Віктора Ющенка в Росію. Москва останніми днями висловила невдоволення зовнішньополітичним курсом України. *(Радіо „Свобода", ББС)*

С. Головатий став заступником президента ПАРЕ

СТРАСБУРҐ, Франція. — Одним з 18 заступників президента Парляментської асамблеї Ради Европи (ПАРЕ) еспанця Луїса Марії де Пуч став 54-річний українець, народний депутат Сергій Головатий (фракція Партії Реґіонів). Водночас його обрано головою контролюючого комітету ПАРЕ.

Це третій такий високий злет С. Головатого у його „европейській" кар'єрі. Уперше віце-президентом ПАРЕ він став у жовтні 2006 року, представляючи вищий законодавчий орган України за квотою „Нашої України". У січні 2007 року його переобрали на цю посаду. Тепер С. Головатий презентує у ПАРЕ парляментську опозицію.

С. Головатий був народним депутатом під час усіх шести скликань Верховної Ради, двічі мав посаду міністра юстиції. *(„Високий Замок")*

Остання...

(Закінчення зі стор. 1)

військовиків, безпеки кордонів тощо. Президент пригадав про потребу запровадження дозволів для леґальних робітників, які посилюють економіку США, та порушив питання розв'язки нелеґальних іміґрантів в країні.

В дальшому звітуванні Президент говорив про міжнародні справи. Перші дві країни, які загадав у своїй промові були Грузія та Україна. Дж. Буш захищав зовнішню політику США, вважаючи, що США не здобудуть безпеки для себе, якщо відмовлятимуться від своїх переконань і не поширюватимуть надії серед інших народів на здобуття свободи, бо саме цим перемагатимуть наміри „Талібану" та „Аль-Кайди". Кожен крок на шляху до свободи робить Америку безпечнішою країною,

Президент Дж. Буш зазначив, що зовнішня політика США „ґрунтується на чітких засадах: ми вважаємо, що коли народи мають можливість вибирати, то вони вибирають свободу і мир. За останні сім років ми були свідками надихаючих моментів в історії свободи. Ми бачили, як громадяни Грузії та України обстоювали своє право на справедливі та чесні вибори. Ми бачили, як афганці, звільнившись від тиранії талібів, обирали свого президента і новий парлямент. Ми бачили, як іракці святкували свою свободу", – сказав Дж. Буш.

Щодо Іраку, то Президент заявив, що збільшення кількости американських військ минулого року дало позитивні наслідки, і це дасть змогу повернути звідти додому найближчим часом 20 тис. американських вояків. Говорячи про боротьбу в Іраку, він підкреслив, що залишення цієї стратеґічної країни напризволяще зробило б таких, як Бен Ладен та йому подібні, її господарями. Тому, підкреслив Президент, відкладім суперечки минулого, бо вибір у нас лише один: продовжити боротьбу, перемогти ворога і підтримати наших вояків в їхній виняткова критично важливій місії.

До своїх досягнень Президент зарахував також успішні, на його думку, ці минулорічні військові акцій США в Іраку. „Аль-Кайда" – втікає з Іраку. І ми переможемо цього ворога", – запевнив він. Дж. Буш запевнив Конґрес, що нові заходи безпеки в Іраку покращили ситуацію у тій країні. Крім того, Президент підкреслив героїчність американських працівників, вояків і надзвичайне вміння їхніх командирів в Іраку, Афганістані, запевняючи вдячність всього американського народу за їхню надзвичайну жертовність.

Ще багато іншого говорив Президент про Ірак, Іран і його ядерну програму, про Близький Схід і про ґльобальну боротьбу з тероризмом, яку, як сказав він, припиняти не можна.

Крім того, Дж. Буш говорив про тих відданих жінок і чоловіків, які в США охороняють країну і народ від можливих терактів, і їм вперше чергу завдячуємо неспроможність терористів повторити жахіття 11 вересня 2001 року. Перед ними ми залишаємося боржниками, й тому мусимо дати їм засоби виконувати свою працю, а цим засобом буде можливість перевіряти зв'язок терористів, бо треба знати з ким терористи спілкуються, що говорять і що плянують. Він також зазначив, що США продовжать протистояти геноцидові в Судані і підтримуватимуть свободу в таких країнах, як Куба, Зімбабве, Білорусія і Бірма.

Своє останнє звернення до нації Дж. Буш завершив патріотичним поверненням в історію Америки про основну зміну в правилах Конфедерації – з „ми, делеґати", до Конституції, де говориться „ми, народ" і саме в цьому лежить таємниця нашої сили та американського чуда – не в нашому правлінні, але в завзятті нашого народу, – сказав Президент і закликав американців не забувати, що США є найпотужнішою нацією в світі та маяком надії для мільйонів.

З традиційною відповіддю на промову Президента виступила губернатор штату Канзас, Кетлін Себіліюс, зазначаючи, що це не відповідь демократів на промову республіканського президента, а радше заклик загально американський, бо економіка знаходиться в потребі оздоровлення – тому, пане Президенте, берімся до праці!".

Х.В-Ф.

Знайдено спосіб знешкодити вірус „Ебола"

ТОКІО. — Японські вчені 22 січня виступили зі заявою про те, що їм вдалося знешкодити смертельно небезпечний вірус „Ебола" завдяки маніпуляції генами. Під час праці з вірусом „Ебола" вчені видалили з нього ген, який необхідний йому для розмноження. Унаслідок цього фахівці одержали вірус, що, як було експериментально підтверджено, не загрожує життю людей, хоча й зберігає інші характеристики первісного вірусу. Досягнення учених допоможе розробникам вакцини або ліків проти цього вірусу, стандартного лікування якого немає. Відзначимо, що вірус „Ебола" вбиває від 50 до 90 відс. людей, які ним заразилися. *(„Кореспондент")*

АМЕРИКА І СВІТ

Канада висуває партнерам з НАТО ультиматум

ОТАВА. — Канада погрожує вивести свій військовий контингент з Афганістану на початку 2009 року, якщо інші країни НАТО не пришлють на південь країни щонайменше тисячу додаткових вояків. Глава канадського уряду Стівен Гарпер повідомив 29 січня, що відповідні консультації з партнерами НАТО відбудуться ще до квітневої зустрічі Альянсу у Букарешті. Підкріплення має прийти на допомогу канадському контингентові у провінції Кандагар, який налічує 2,500 військових. У цьому реґіоні точаться найзапекліші бої. За час військової місії в Афганістані загинули вже 78 канадських військових. *(„Німецька хвиля“)*

Помер глава Грецької Православної Церкви

АТЕНИ, Греція. — Глава Грецької Православної Церкви 69-річний Архиєпископ Христодул помер від раку у понеділок, 28 січня, у своїй резиденції в Атенах. Він був госпіталізований в атенську лікарню в червні минулого року. Тоді в нього був виявлений рак печінки. У липні він виписався після 42-денного курсу лікування з атенської державної клініки Аретейон, де йому було зроблено операцію на кишечнику. Згодом плянувалося провести в США операцію з пересадження печінки, однак вона була зупинена, коли хірурги виявили метастази раку в черевній порожнині. В останні тижні він свідомо відмовився від перебування в лікарні. Архиєпископ Христодул очолював Еладську Православну Церкву з 1998 року й мав великий вплив у грецькому суспільстві. Останні місяці життя керівник Грецької Православної Церкви провів у своїй резиденції в столиці Греції. *(„Кореспондент“)*

У Польщі загинули 20 військових в авіокатастрофі

ВАРШАВА, Польща. — Слідчі намагаються з’ясувати причини авіокатастрофи військово-транспортного літака 23 січня, внаслідок якої загинуло 20 осіб. Польські офіційні представники подають цю катастрофу як найгіршу в історії військово-повітряних сил Польщі, починаючи з 1973 року, коли загинуло 18 осіб, включно з двома урядовцями. Місце катастрофи відвідав польський прем’єр Дональд Туск. Польський парламент скасував своє засідання 24 січня на знак поваги до загиблих, а у Варшаві заплановано меморіяльну відправу. Виготовлений в Еспанії транспортний літак „Каса“ впав у лісі, не влучивши на злітну смугу під час приземлення на військовому летовищі Мірославєц. Літак охопило полум’я, коли він упав на землю. Поміж загиблих – бригадний генерал і командувач військово-повітряної бази, розташованої в Міреславці. Офіцери поверталися з конференції з питань повітряної безпеки у Варшаві. П’ятеро пасажирів залишили літак на попередніх зупинках. Літак був порівняно новим і налітав лише 400 годин. На час розслідування всі літаки типу „Каса“ зняті з летів. Президент Лех Качинський перервав свою візиту до Хорватії. У Польщі оголосили загальнонаціональну жалобу *(ББС)*

Б. Обама переміг у Південній Каролайні, Дж. МакКейн– у Фльориді

КОЛАМБІЯ, Південна Каролайна. — У штаті Південна Каролайна 26 січня на первинних виборах кандидатів у президенти від Демократичної партії перемогу здобув сенатор Барак Обама. Набравши 55 відсотків голосів активістів партії, котрі взяли участь у праймеріс, Б. Обама значно випередив свою основну суперницю Гілярі Клінтон.

Кампанія у цьому штаті була позначена досить жорстким обміном звинувачень між Б. Обамою та Г. Клінтон. І переможцем з неї вийшов Б. Обама. Втім, несподіванкою його перемога не стала. Справжньою несподіванкою стала його перевага в голосах над Г. Клінтон, яка зайняла друге місце. Джон Едвардс посів третє місце, зі значним відривом від першунів.

Після перемоги в Айові та поразок у штатах Ню-Гемшир та Невада сенатор Б. Обама набрав більше ніж удвічі більше голосів від свого найближчого супротивника – Г. Клінтон. В цей час сенатор Г. Клінтон вже була у Тенесі. Тут, разом з ще понад 20 штатами, попередні вибори відбудуться 5 лютого, у так званий надзвичайний вівторок.

Афро-американці складають понад половину електорату демократів у Південній Каролайні. Вислідки екзит-полів показують, що саме ця частина виборців забезпечила Б. Обамі блискучу перемогу. Також вислідки опитувань показали, що біле населення переважно підтримало Г. Клінтон. А сенатор Дж. Едвардс, незважаючи на те, що він програв у своєму рідному штаті, де на виборах 2004 року переміг, відмовлятися від змагання не збирається. Він каже, що продовжуватиме боротися за тих, у кого немає медичного забезпечення, хто живе у бідності чи в страху втратити працю.

Сенатор-республіканець Джон МакКейн здобув перемогу на проміжних президентських виборах 29 січня – у штаті Фльорида. На другому місці перебуває його головний суперник, колишній губернатор штату Масачусетс Міт Ромні, на третьому – колишній посадник Ню-Йорку Рудольф Джуліяні, на четвертому – колишній губернатор штату Аркенсо Майк Гакабі.

Цього року республіканські праймеріс у штаті Фльорида піддані „санкціям» з боку Національного комітету Республіканської партії США за перенесення терміну проміжних виборів на занадто ранню дату. Через оголошені „санкції“ восени під час наступного загальнонаціонального з'їзду Республіканської партії підсумки цих праймеріс будуть враховані, виходячи з половини звичайної кількости делеґатів від цього штату.

Нагадаємо, на праймеріс кандидатів від Демократичної партії у Фльориді, які не мають офіційної сили також через партійні санкції, перемогла Г. Клінтон. *(„Голос Америки“, Радіо „Свобода“, „Кореспондент“)*

Помер Сугарто

ДЖАКАРТА, Індонезія. — Колишній індонезійський президент Сугарто помер 27 січня у віці 86 років, після трьох тижнів перебування в реанімації у критичному стані. Уряд оголосив сім днів національної жалоби. Похорон відбувся 28 січня в Соло, що в центральній частині Джави. Тіло померлого привезли до його дому в Джакарті, де на прилеглих вулицях зібралися сотні людей. У помешканні з тілом померлого попрощалися президент Сусіло Бамбанґ Юдгойоно і віце-президент Юсуф Кала. Президент С. Б. Юдгойоно віддав належне президентові Сугарто за його службу народові. Тридцять два роки президентства Сугарто позначилися економічним зростанням і політичною стабільністю. Багато індонезійців називали його „батьком “. Однак, його критики кажуть, що він керував, вселяючи страх у свій народ. За часів його уряду Нового Ладу країна потерпала від масових убивств, порушень прав людини і маштабної корупції. Старша донька померлого звернулася з закликом до країни вибачити батькові його помилки за три десятиліття перебування при владі. Сугарто витіснили з посади президента 10 років тому на тлі масових протестів проти корупції та порушень прав людини. Спроби притягти його до відповідальности провалилися через поганий стан його здоров’я. *(ББС)*

Палестинці продовжують перетинати кордон з Єгиптом

ҐАЗА. — У місті Рафах палестинці перетинали кордон з Єгиптом і закуповували продукти та інші товари, намагаючись запастися продуктами харчування, пальним та іншими товарами у зв’язку з ізраїльською бльокадою сектора Ґази. Прикордонникам наказано контролювати місто Рафах, яке перетворилося на суцільний торговельний центр. На кордоні бойовики „Гамасу“ 25 січня зруйнували чергову частину стіни, яка відділяла сектор Ґази від єгипетських територій. Завдяки цьому ще більше палестинців почали переходити через кордон у Єгипет, намагаючись купити там їжу і пальне. Поліція Єгипту у відповідь почала стріляти в повітря, але палестинців такі запобіжні заходи не зупинили. Тим часом Ізраїль, який запровадив бльокаду сектора Ґази, закликає Єгипет рішучіше реаґувати на несанкціонований перехід кордону палестинцями і припинити з Ґазою будь-які контакти. Єгипет покищо відхилив заклик ізраїльтян. Водночас Уряд Ізраїлю застеріг свою громадян від подорожей в реґіон – на випадок можливих нападів з боку бойовиків. Речник ізраїльського уряду заявив, що вони взагалі розірвуть зовнішні зв’язки з Ґазою, оскільки тепер палестинці можуть закуповувати необхідні речі в Єгипті. 24 січня в Женеві Рада з прав людини ухвалила резолюцію, закликаючи Ізраїль зняти бльокаду. Ізраїль оголосив бльокаду через ракетні обстріли ізраїльської території. *(„Голос Америки“)*

У Давосі відбувся Всесвітній економічний форум

ДАВОС, Швайцарія. — 23 січня розпочав працю Всесвітній економічний форум і завершився 27 січня. Близько 2,500 підприємців, політиків та науковців з 100 країн світу упродовж п’яти днів обговорювали найостанніші тенденції та актуальні проблеми ґльобального розвитку: світову фінансову кризу, ґльобальне потепління, технічні іновації, ситуацію на Близькому Сході, проблеми тероризму та бідности. Цьогорічний форум відбувався на фоні обвалів курсів на світових біржах. Експерти висловлювали побоювання, що це відсуне заплановані дискусії щодо лібералізації світової торгівлі, змін клімату та боротьби з тероризмом. Президент України Віктор Ющенко брав участь у Всесвітньому економічному форумі, де зустрівся з Держсекретарем США Кондолізою Райс. На цій зустрічі йшлося про двосторонні взаємини двох країн і приєднання України до Пляну дій щодо членства в НАТО. В. Ющенко взяв участь у двох сесіях форуму: „Політика в царині трубопровідного транспорту“ та „Права людини на світовому порядку денному“. *(Радіо „Свобода“, „Німецька хвиля“)*

Політичне вбивство у Кенії

НАЙРОБІ, Кенія. — У Кенії вбили опозиційного політика, члена парляменту. Муґабе Вере представляв у парляменті Помаранчевий демократичний рух. Депутата застрелили минулої ночі біля його будинку в Найробі. Поліція не виключає, що вбивство пов’язане з протестами й етнічним протистоянням у країні, які почалися після президентських виборів 27 грудня. Тоді, за офіційними даними, на голову держави переобрали Президента Мваї Кібакі. Міжнародні спостерігачі вважають вислідки голосування зфальсифікованими. Опозиція у Кенії вимагає проведення нових виборів. *(Радіо „Свобода“)*

Німецькі учні вчитимуться стоячи

БЕРЛІН. — Німецькі освітяни запроваджують експериментальний проєкт – одну лекцію на день учні вчитимуться стоячи. Для цього було розроблено спеціяльні столи, що легко „перевтілюються“ на звичайну шкільну лавку, та килимки, щоб стояти босоніж. Мета проєкту – запобігти виникненню дефектів постави, що спричиняє тривале сидіння. Фахівці вивчать вислідки, отримані упродовж шести місяців експерименту, і зроблять висновок щодо доцільности продовження проєкту. Подібний спосіб навчання на початку 2007 року збиралися запровадити в двох областях України – Хмельницькій та Кіровоградській. *(„Високий Замок“)*

КОЛОНКА КОМЕНТАТОРА

Острів Зміїний – частка України

Світлана Глаз

Острів Зміїний (Вікіпедія).

Повалення комуністичних режимів в Европі наприкінці ХХ ст. дозволило визволеним країнам увійти до НАТО та Евросоюзу. Країни-кандидати повинні були продемонструвати певні критерії і здатність приєднатися, визнати, а головне – опанувати механізм спільної мети нової для них співдружности. Одним з основних пунктів прийняття країн до НАТО була вимога вирішити всі прикордонні конфлікти з сусідніми державами. Здебільшого країни Центральної та Східньої Европи успішно вирішили ці питання і взяли на себе зобов'язання членів елітних клюбів демократичних держав. Однак, є і прикрі винятки, які нівелюють загальне враження від процесу демократії.

Йдеться про Румунію, яка сприйняла членство в Раді Европи, НАТО та ЕС як можливість ревізувати усталені підходи до оцінок історичних подій ХХ ст. і запровадити власні підходи до внутрішньої політики та побудови взаємин з сусідніми країнами.

Політика Ніколае Чаушеску базувалася на роздмухуванні національної виключности, культивації в душах співвітчизників невдоволення результатами облаштування Европи після Другої світової війни. Румунія і сьогодні, вже після смерти диктатора, прагне до перегляду підсумків війни.

В посткомуністичній Румунії першими з'явилися не демократичні структури, а радикальні націоналістичні партії та рухи, які визначили за мету „виправити історичну несправедливість щодо Румунії". Ще в 1918 році, скориставшись сприятливою політичною ситуацією, Румунія більш, ніж удвічі збільшила власну територію. Теперішні борці за демократію намагаються відновити кордони країни в межах Великої Румунії початку минулого століття.

Вступ до НАТО змусив Румунію підписати всі необхідні документи з сусідніми країнами, в тому числі і з Україною. Однак, після того, як Румунія одержала членство, наміри повернути частину Буковини, Бесарабію та острів Зміїний поновилися з новою силою. Зараз це питання розглядається в міжнародному суді Гааґи. Вже давно розглядається. А доки непорозуміння тривають, то в пам'яті зринають й інші делікатні історичні взаємини двох країн: Буковина, режим Іони Антонеску.

Апеляційна судова палата Бухареста у грудні 2006 року частково виправдала румунського правителя 1940-1944 років маршала І. Антонеску і 22 його міністрів, засуджених Народним трибуналом Румунії в травні 1946 року за військові злочини. Суд визнав законним „звільнення" Бесарабії і Північної Буковини (нинішня територія Республіки Молдова, Чернівецька і частина Одеської областей України), вчинене румунською армією влітку 1941 року. Своє рішення суд мотивував тим, що у 1946 році Народний трибунал не знав про існування секретного протоколу до пакту Молотова-Рібентропа 1939 року, який ліг „в основу грубих територіяльних аґресій, пережитих Румунією влітку 1940 року". Водночас участь Румунії в Другій світовій війні на боці гітлерівської Німеччини визнано аґресією проти СРСР.

Ці дві події сучасности ніби й не пов'язані між собою. Але ж йдеться про дії все тієї ж Румунії. Якщо рішення апеляційного суду про реабілітацію І. Антонеску можна віднести до справ внутрішніх, то претензії на острів Зміїний виходить за межі зацікавлень однієї держави.

Острів Зміїний знаходиться у Чорному морі, в територіяльних водах України, і є складовою Килійського району, Одеська обл., і міститься на широті дельти Дунаю. Площа острова 0.17 квадратного кілометра. Леґенда давньої Греції розповідає, що острів з морських глибин для свого сина Ахіла підняла богиня Фетида, і ще й сьогодні можна бачити тут залишки храму Ахіла. Значну кількість каменів використали при будівництві місцевого маяка.

Біля острова водиться 48 видів риб, шість видів крабів. Щороку понад 230 видів перелітних птахів обирають Зміїний місцем відпочинку. Звичайно, не це головна причина претензій на острів з боку Румунії: нещодавно там знайдено нафту та газ. Щоправда, стосовно світового багатства „чорного золота" видобуток тягне, за словами спеціялістів, років на два-три, однак нафта є, і вона реальна.

Після перемоги Росії в російсько-турецькій війні 1787-1791 років, згідно з Яською угодою, острів Зміїний відійшов до Російської імперії. Після поразки Росії в Кримській війні 1853-1956 років островом заволоділа Румунія, на ньому був розміщений дисциплінарний батальйон румунської армії. Згідно з дипломатичним протоколом між СРСР і Румунією, острів Зміїний з 23 травня 1948 року передано до складу СРСР.

16 вересня 2004 року Румунія звернулася до Міжнародного суду в Гаазі з проханням розглянути справу про делімітацію континентального шельфа та виключних економічних зон між Україною та Румунією в Чорному морі. Головна причина – статус острова Зміїний. За географічними ознаками Україна вважає його островом з правом на власні територіяльні води, а Румунія – скелею без такого права. Питання делімітації залишається не вирішеним з 1997 року, коли була підписана базова політична угода між Україною та Румунією, згідно з якою острів Зміїний належить Україні. У свій час Румунія заявила, що утворення населеного пункту

(Закінчення на стор. 10)

Протест проти провокації

Українська громадська організація „Помаранчева хвиля", Осередок Всеукраїнського об'єднання „Свобода" обурені коментарями, образливими для кожного українця, які пролунали 23 січня у радіопрограмі „Ехо планети" Міхаїла Смєхова і Лілії Авербух, що передається на хвилі 1240АМ. У програмі брав участь її постійний ізраїльський кореспондент Авиґдор Ескін, вороже настроєний щодо українців. Коментуючи указ Президента України Віктора Ющенка про присвоєння Романові Шухевичу звання Героя України, він в етері обізвав обох нацистами та бандитами, паплюжив честь наших героїв та Президента України.

Цього ж разу в етері сталася антиукраїнська провокація, не відреагувати на яку ми не маємо права! До А. Ескіна телефоном звернувся українець і сказав йому, що його заяви є чистої води радянською пропаґандою. А. Ескін відповів, що у фондах товариства „Яд-Вашем" є достовірна інформація про причетність Р. Шухевича та ОУН і УПА до вбивства тисяч євреїв.

Відповіддю А. Ескінові на це був коментар слухачки, яка сказала, що він говорить неправду, бо якби в „Яд-Вашем" була б хоч якась інформація такого роду про Р. Шухевича, то вони вже давно б її розповсюдили. Цей коментар дуже розгнівав А. Ескіна, який кричав в етері про те, що українці – це нація, матері якої породили негідників, посібників нацистів, а українська громада за кордоном – це нащадки тих негідників, які захищають бандитів. В кінці українофобного виступу А. Ескіна М. Смєхов від себе додав, що як це не прикро для українців, вони повинні визнати, що світовий суд нібито назвав ОУН і УПА та Р. Шухевича злочинцями. Нагадуємо, що матеріяли Нюрнберґського процесу загальновідомі: вояки ОУН і УПА не були визнані коляборантами фашистської Німеччини та не були засуджені.

Подібні виступи А. Ескіна і М. Смєхова є провокацією проти українців, спрямованою на розпалювання міжнаціональної ворожнечі, що в США карається законом. Письмові заяви-скарги з цього приводу будуть надіслані у всі можливі інстанції, включаючи американський уряд, комітет журналістської етики, комітет відповідальний за „Broadcast Auxiliary Service Rules", який контролює пропаґування та розпалювання міжнаціональної ворожнечі в американських засобах масової інформації та ін.

Ми закликаємо українську громаду зателефонувати до програму „Ехо планети" на (773) 792-1240 та (847)677-1503 і зажадати вибачення за провокаційні висловлювання. Також зателефонувати до власника радіохвилі 1240АМ Марка Ліпінського: (773) 792-1121 та висловити своє обурення. Закликаємо бойкотувати радіопрограму „Ехо планети", всі фірми і компанії, які реклямуються в „Ехо планети".

Українська громадська організація „Помаранчева хвиля",
Чикаґо

Протести з приводу цієї провокації надіслали також Наталія Брандафі з Ліндену, Ню-Джерзі, Михайло Казаренко з Ню-Йорку, Анатолій Лисий з Чикаґо.

Пристрасті на тему НАТО

У попередньому числі газети ми повідомляли, з якою категоричною незгодою сприйняла Партія Реґіонів Звернення керівників Української держави до Генерального секретаря НАТО. Чому „реґіоналів" і комуністів так лякає перспектива приєднання України до Пляну дій, спрямованого на майбутнє членство в оборонному Альянсі? Відповідь однозначна: їм потрібна саме незахищена Україна. Незахищена від Росії. Ці дві нібито політичні сили насправді виконують в українському суспільстві ролю московської аґентури, намагаючись втримати Україну в хисткому стані і щодо національної безпеки, і щодо самої суверенности. І коли дійшло до „або-або", то їхні голоси цілком збіглися з реакцією міністерства закордонних справ Росії, яке у своїй заяві погрожує вжити до України, у випадку її приєднання до НАТО, „адекватних заходів" і приписує українському керівництву, що воно, мовляв, „розглядає зближення з НАТО як альтернативу добросусідським зв'язкам з Російською Федерацією". Москві, яка так звикла панувати над іншими народами, що ще й тепер безпардонно втручається у їхні внутрішні справи, відмовляє елементарна логіка, бо одна річ – добросусідство, а зовсім інша – національні інтереси України, її надійна безпека. Добре сказав, коментуючи московську заяву, голова Верховної Ради Арсеній Яценюк: „Я думаю, що буде коректно, коли наші двосторонні відносини будуть базуватися виключно на взаємоповазі й невтручанні в суверенні права".

Головний „реґіонал" Віктор Янукович вимагає від А. Яценюка відкликати підпис під Зверненням, бо інакше праця парляменту буде заблокована. Комуністи, продовжуючи грати стару ролю „захисників трудового народу", здійняли галас, що треба негайно проводити референдум щодо НАТО. Бажаючи виглядати дуже поміркованою, ідею референдуму підтримала також прем'єр Юлія Тимошенко.

Тим часом ця ідея до добрих не належить. „Реґіонали" і комуністи лукаво розраховують на те, що непоінформоване щодо НАТО українське суспільство, яке, до того ж, ще не позбулося совєтської ворожости щодо Заходу і щодо Альянсу, відповість „ні". То чи треба радитися з народом у незрозумілому для нього питанні? Адже приєднання до НАТО є одним з положень воєнної доктрини України. А само НАТО ні від кого не вимагає референдумів. З 26 членів їх мали тільки Словаччина, Словенія і Угорщина. Досвід Словаччини, наприклад, такий: якщо наприкінці 1990-их років за вступ до НАТО висловилося 30 відсотків громадян, то в референдумі 2004 року – вже понад 60 відс. Це сталося б і з Україною, якби там не діяли антиукраїнські і антизахідні сили. Якщо рішення в принципі правильне, корисне для України і її безпеки, то влада просто зобов'язана його прийняти. Перед від'їздом до Давосу на Світовий економічний форум Президент Віктор Ющенко в інтерв'ю для УНІАН пояснив і проблему української оборонної стратегії, і свою позицію щодо неї: „...У нас немає ні газу, ні нафти, у нас немає легких грошей. Тому проводити політику на базі військового змагання – це нищівний для української нації, для Української держави варіянт... Вихід той, який обрали всі посткомуністичні країни... Це модель колективної безпеки, модель колективної оборони, коли не вимагається брати участь у гонці, не потрібно виділяти колосальні кошти для оборони... Тільки політика колективної безпеки дає ґарантії всім її учасникам. Дає можливість серйозно, на колективному рівні сприймати ті виклики, які стосуються цілісности країни. Тобто, за великим рахунком, альтернативи немає, і тому ми говоримо не про питання – вступити чи не вступити до НАТО, – а яку модель політики ми повинні побудувати. І давши відповідь на це питання, ми дуже легко перейдемо до політики – як інтеґруватися в колективні безпекові структури, з якою послідовністю йти...".

І це єдино правильний підхід: альтернативи вступові України до НАТО нема.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛЮТИЙ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Життєва драма Мелетія Смотрицького

Наша історія, може, навіть у більшій мірі, ніж історія будь-якого іншого народу, сповнена вкрай напруженими, драматичними ситуаціями, котрі вимагають від людини, особливо від державного чи громадського діяча, твердости і послідовности в переконаннях. Це те саме, що в бурю міцно тримати стерно човна, поки він не випливе на тихі води. Тільки українська дійсність ще складніша, й наш національний човен раз-у-раз потрапляє у такий вир, що стрілка компасу стрибає в різні боки, мов скажена, і стерновий, перехрестившись, мусить спустити пошматовані вітрила й, неочікувано для себе самого, поставити човна не за вітром, а супроти вітру.

Оскільки в нас тихих гаваней нема й не передбачається, і бурі ні на мить не стихають, то чи не найбільшою цінністю української людини завжди була і залишається донині вірність своїм переконанням. Хто їх переглядає, ревізує, змінює, той чомусь цінується менше. Але ж, погодьмося, це гідний чин – перевіряти свої думки, випробовувати їх на правильність, на істинність, сказати собі: я багато чого не знав, тому міг помилятися.

До найяскравіших прикладів такої перевірки переконань в духовній історії України належить життя і діяльність Архиєпископа Мелетія (світське його ім'я – Максим) Смотрицького.

Дата його народження досі не уточнена, „Енциклопедія українознавства" подає 1578 рік, інші джерела називають і день: 29 січня. Якщо ці вирахунки правдиві, то маємо ювілей – 430-річчя від народження, тобто формальний привід згадати цю історичну постать – в такій мірі непересічну, цікаву, що про неї варто пам'ятати не тільки у зв'язку з круглими датами.

М. Смотрицький – рідкісний ерудит, й то в загальноевропейському маштабі, людина глибоких академічних знань, але водночас – і щирої, гарячої віри, в певні моменти життя – навіть фанатичної. Син ректора Острозької академії Герасима Смотрицького, Максим не змарнував наданих долею можливостей втолити спрагу розуму та душі. В Острозі його вчителем був Кирило Лукарис, котрий згодом став патріярхом Константинопольським. Опісля юнак щонайменше 10 років студіює різні науки в найкращих европейських університетах, зокрема німецьких. І чим глибше входить у світ науки, тим палкіше обстоює рідну православну віру, хоч у ті часи робити це було і нелегко, і небезпечно: після Берестейської унії православ'я в межах Речі Посполитої перебувало в драматичному стані, немилосердно упосліджувалося і королем, і латинським духовенством. З Віленської академії М. Смотрицького й виганяють за протипольські і протикатолицькі виступи. Вже тоді в ньому прокидається неябиякий літературний талант і хист полеміста. Неперевершеним взірцем у цьому жанрі була його полеміка з відомим проповідником-єзуїтом Петром Скаргою, який писав, що русини ніколи не піднімуться ні в загальній культурі, ні в церковному житті, якщо не відступляться від греків, тобто Візантії, і від церковно-слов'янської мови. Серед арґументів П. Скарги були й дуже слушні, але в запалі дискусії М. Смотрицький відкинув і їх. Його книга „Тренос або плач Східньої церкви", польською мовою, під псевдом „Теофіл Ортолог" справила враження вулканічного вибуху, її читали всі, хто тільки умів читати, автора назвали „новим Золотоустом".

В 1617 році Максим Смотрицький приймає чернечий постриг і стає Мелетієм, а ще через пару років Єрусалимський патріярх Теофан, проїжджаючи через Київ, таємно висвятив М. Смотрицького Архиєпископом Полоцьким, в Білорусії. Тамтешня православна громада прийняла його з великою радістю і надією, його Служби Божі збирали маси народу, його антиунійні проповіді грамотні люди переписували і передавали з рук в руки. Ледве чи він хотів, щоб атмосфера довкола нього сповнювалася крайньою нетерпимістю і ненавистю до „з'єднаних", але сталося саме так. Саме віруючі його єпархії у фанатичному самозасліпленні убили греко-католицького єпископа Йосафата Кунцевича. Трагедія не могла не позначитися на чутливій до правди і справедливости душі М. Смотрицького. Пригнічений, сповнений почуттям власної провини, їде він до Києва радитися з Петром Могилою, в який спосіб можна „Русь помирити з Руссю". Не почувши відповіді, на яку сподівався, М. Смотрицький вирушає до Константинополя, до патріярха Кирила, але там його чекає щось набагато страшніше, ніж розчарування – нестерпно жалюгідне становище Христової Церкви у поневоленій мусульманством Візантії, безлад у церковному житті, відірваність православних єрархів від життя, цілковита ізольованість їхніх патріярхатів всередині тих східних країн.

Повернувшись до Києва, М. Смотрицький зрікається „Треносу" і всіх інших своїх антиунійних публікацій, натомість пише головний твір свого життя – „Апологію моєї подорожі на Схід", в якій порівнює занепад у Східній Церкві з розвитком у Західній. Гостро усвідомлюючи потребу церковної і національної єдности, він пропонує ідеальний проєкт утворення Київської патріярхії, в якій об'єдналися б розділені українські Церкви. Цей проєкт не втілений і досі, але добре хоч, що сьогодні він в Україні вже не викликає люті і ненависти. А тоді ледве не призвів до такого ж самосуду над М. Смотрицьким, який стався над Й. Кунцевичем. Собор 1628 року засудив Архиєпископа Мелетія як відступника...

Згадаймо ще, що М. Смотрицький залишив по собі знамениту „Граматику" церковно-слов'янської мови, яка понад 200 років слугувала шкільним і студентським підручником в Росії, Болгарії, Сербії, хоч мусимо погодитися з цим висновком Івана Франка: „Для нашого письменства книга Смотрицького мала скоріше шкідливий, аніж корисний вплив, бо нехтуючи літературну мову, яка так гарно вироблялася у репрезентантів міщанства в кінці XVI і в початку XVII ст., розпочала реакцію на користь мертвого церковнослов'янського язика".

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

„Ми – одна нація, єдина держава"

Такими словами розпочав свій перший виступ перед виборцями у штаті Ілиной кандидат на пост президента США від Демократичної партії Барак Обама. Для американців це не є нічим незвичним, коли чорно-, жовто- і білошкірі громадяни США (політики, спортсмени, науковці) виступають гордими американцями. По Б. Обамі видно, що він не білий і не жовтий, а спритні журналісти дуже швидко встановили його африканське походження (батько – африканець, а мама – біла). Знайшлись і такі, що поїхали аж до Кенії і там провели інтерв'ю з бабусею та вуйком Б. Обами. Але на походженні кандидата ніхто не концентрує уваги, оскільки в США корінним населенням можна вважати хіба індіянські племена. В цій країні мають можливість всі громадяни брати участь у політичному житті. Перед законом всі групи за національним походженням рівні і всі вживають одну державну мову, оскільки всі вони – громадяни однієї великої країни. Та патріотизм сам не приходить – його виховують, плекають.

У школах США щоденне навчання починається з присяги на вірність прапорові: „Я присягаю на вірність Прапорові Сполучених Штатів Америки і Державі, якої він є символом (яку він представляє): одна Нація під Богом , неділима, зі Свободою і Справедливістю для всіх".

Подібною політичною системою, де тільки перед важливими виборами згадують національне походження, але всі гордяться своєю належністю до країни, є Канада. Пригляньтесь зокрема до спортивних змагань (де канадська команда складається з різних рас і національностей), які є загальнонаціональним святом. Чудовим прикладом цього була недавня перемога юнацької гокейної команди на Чемпіонаті світу в Чеській Республіці, де канадська команда здобула звання чемпіона світу, а переможний ґоль забив молодий канадець українського походження Галіщук. Радість за національну збірну в Канаді була велика, і всі гордяться за свою державу Канаду! Звичайно, з мовою в Канаді трохи інакше виглядає, ніж у США, оскільки й історично Канада виникла інакше і провінція Квебек була франкомовною вже від самого виникнення Канади.

Я хотів звернути увагу на те, що люди, які стали громадянами цих країн, мають рівні права, а щодо мови – обов'язки. В Канаді і США можна мати українську школу, де викладають історію України та українську мову, але не може бути школи, де б не вивчали англійської (в Канаді – і французької) мови, і то щоденно. В Конґресі та Сенаті США панує одна мова, а в канадському парляменті вживають обиди.

Про демократичну законність в цих країнах знає світ і багато чому вчиться у них. Але щодо патріотизму, то слід би було вчитися українським політикам, які задля свого політичного виживання готові йти на розбиття країни і не знаходять у собі вдячности до країни, в якій живуть з привілеями та імунітетом! Саме з їхніх вуст повинні б лунати постійні патріотичні заяви, а не прояви нехтування державної мови, історії й культури народу, якому мали б служити!

Залишається лише мріяти, що українські політики вчитимуться патріотизму від таких політиків, як Б. Обама. Як би хотілося чути з вуст представників Партії Реґіонів, чи комуністів: ми одна нація, одна країна – НЕДІЛИМА!

Йосиф Сірка,
Торонто, Канада

Незбагненна історична плутанина

У ч. 3 „Свободи" від 18 січня на першій сторінці надруковано редакційний коментар із заголовком „Ювілей вікопомного січня". Підзаголовок: „22 січня – День соборности України". А перше речення коментаря, цитую, таке: „90 років тому, 22 січня 1918 року, Українська Центральна Рада в Києві своїм Четвертим Універсалом проголосила утворення на українській землі, силою і волею українського народу, незалежної Української Народної Республіки".

І далі в тексті йдеться вже зовсім логічно про 90-річчя вікопомного проголошення державної Незалежности України. Тільки у передостанньому параграфі редакційного коментаря згадується, що наступного року відзначатимемо 90-річчя іншої вікопомної події: проголошення на тій же Софійській площі в Києві Акту Злуки всіх українських земель.

Запитання до шановної редакції: чому до коментаря з нагоди 90-річчя проголошення державної незалежности України додано недоречний в цьому випадку підзаголовок „22 січня – День соборности України"? Це лише поглиблює існуючу плутанину навколо дат 22 січня 1918 року і 22 січня 1919 року в умах українців тут, у діяспорі, і там, в Україні.

А в Україні в цьому питанні – суцільна плутанина. Ось приклад. У найновішому випуску поважного київського тижневика „Дзеркало тижня" , ч. 2 (681) від 19-25 січня, надрукована стаття відомого сучасного політичного діяча, професійного історика й заступника президента Національної Академії Наук України Володимира Литвина під заголовком „Незасвоєні уроки історії".

У своїй широкій статті аналізу подій в Україні на першому етапі її незалежности від 22 січня 1918 року до початку 1920-их років В. Литвин також починає від Акту Злуки, проголошеного в Києві на Софійському майдані 22 січня... 1919 року! Питання: що сталося з 22 січня 1918 року?

Без цієї дати, без проголошеної того дня незалежности України, на захист якої всього лише через тиждень 600 українських юнаків віддали своє життя під Крутами; без смертних жертв сотень тисяч вояків УНР і ЗУНР не було б Акту Злуки 22 січня 1919 року, бо просто не було б чого з'єднувати. Була б якась нова Малоросія, або якась земля в складі Російської Совєтської Соціялістичної Федеративної Республіки.

Українські вчені-академіки ще не з'ясували для себе як слід істотного значення дати 22 січня 1918 року для існування України.

У часі між Першою і Другою світовими війнами у західній Україні та на українських поселеннях у західньому світі українці щорічно відзначали дату 22 січня 1918 року. Ще донедавна річницю проголошення незалежности України 1918 року відзначали щорічно святковими академіями навіть у найменших громадах української західньої діяспори. Що сталося? Хто все поплутав?

Роман Ференцевич
Александрія, Вірджінія

Від редакції: День Соборности України встановлено Указом Президента у 1999 році як офіційне свято.

Шукаю земляків з Полтавщини

До вас звертається оглядач полтавської газети „Вечірня Полтава" В'ячеслав Бочаренко (псевдо Степан Ворскла). Я постійно живу на Фльориді, але частенько відвідую Полтаву. Я обіцяв колеґам з „вечірки" розшукати якомога більше земляків з Полтавщини і написати про їхнє життя за океаном. Заздалегідь дякую усім, хто відгукнеться на це моє прохання. Радий буду поговорити телефоном, обмінятися інтернет-листами або ж просто одержати листівку від земляків. Моя адреса: 1912 S. Ocean Dr., apt. 11-B, Hallandale, FL 33009. Тел.: (954) 454-4221. Електронні адреси: rostik45@rambler.ru; yugan75@mail.ru; donetz1914@comcast.net.

В'ячеслав Бочаренко,
Галандейл, Фльорида

Ця книжка має стати настільною

Про книгу Володимира Білинського „Країна Моксель - відкриття Великоросії", що побачила світ російською мовою у 2006 році, „Свобода" розповіла в ч. 3. А вже у 2008 році у київському видавництві ВУС („Видання українських сатириків") з післямовою письменника Олега Чорногуза, на кошти відомих меценатів Олексія та Галини Воскобійників, ця книга вийшла у світ й українською мовою. На мій особистий погляд, ця книжка має стати настільною чи не для кожного українця. Адже саме в ній доведено, що Москва ніколи не мала прямого зв'язку з Київською Руссю. Вона штучно, через історичну фальсифікацію літописів, запевняла цивілізований світ, що нібито Московія є також прямою спадкоємницею Київської Русі.

Газета „Українське слово" (газета ОУН, голова Микола Плав'юк) в ч. 37 за 18 вересня 2007 року пише: „Як помітне явище оцінив проф. Олег Гринів вихід ориґінальної праці Володимира Білинського, в якій дослідник на основі документальних фактів подає справжню, непідроблену історію землі, яка в силу політиканських амбіцій прибрала собі штучну назву Росія".

В. Білинський категорично відкидає теорію так званої українсько-російської національної єдности, оскільки на північ від „Русії" (нинішня Україна) жив народ моксель, який розмовляв мовами угро-фінської групи. Міґрація окремих представників слов'ян з наших земель на територію майбутньої Московії була епізодичною. Та й пізніше, у часи монголо-татарських завоювань, слов'яни не могли еміґрувати на схід, назустріч жорстоким завойовникам. Наші предки не мирилися з татарськими загарбниками, і „вже 1320 року вони вигнали орду з Києва, а 1362 року українські і литовські війська нищівно розбили татаро-монголів на Синіх водах. У російській офіційній історії стверджується, що московини „остаточно" скинули татаро-монгольське іго 1480 року, хоч насправді аж до царювання Петра І вони перебували у васальній залежності і платили данину спадкоємцеві Золотої Орди – Кримському ханству".

А чого варте водіння дружби Олександра Невського і Дмитра Донського з татарськими ханами, перекручування дати заснування Москви – це був не 1147, а 1272 рік? Засновником Москви був хан Менгу-Тимур, і московська земля була таким собі звичайним Московським улусом Золотої Орди.

Актуальність і важливість появи цього видання в Україні (видавництво має надію, що ця книжка зацікавить й українців діяспори) переоцінити важко. Ця книжка сьогодні користується нечуваною популярністю. Видавництво її видало чималим накладом у твердій і м'якій обкладинках, аби дешевша книжка за ціною стала доступною не тільки людям з середнім заробітком, а й тій верстві населення, яка не спроможна придбати дорогу книжку. В. Білинський, перекладач, видавці і спонзори цього унікального видання вважають, що вони сьогодні створили ще один пам'ятник в ім'я рідної України.

Іларіон Хейлик,
Ворен, Ню-Джерзі

Книжку, яка надійде в березні, можна замовити в Іларіона Хейлика за 20 дол.
Адреса: 45 Mountain Ave., Warren, NJ 07059. Тел.: (908) 647-3492.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Микола-Куін Старух, синок Адріяна Т. Старуха та Ерін Е. Карлін, з Александрії, Вірджінії, – новий член 172-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Аристида та дідусь Теофіль Старухи.

Олівер-Тома Молс, синок Тріні та Томи Молсів з Сакраменто, Каліфорнія, – новий член 358-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Віра Грабець-Молс і дідусь Френк Молс.

Дорогі студенти, члени УНСоюзу!

Тепер ви можете знайти аплікації на стипендії і нагороди УНСоюзу на нашій інтернетовій сторінці

www.unamember.com

під заголовком

MEMBERSHIP BENEFITS

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД

студіюючій молоді

тільки членам УНСоюзу на академічний рік 2008/2009

Програма УНСоюзу братських послуг для студентів, членів УНСоюзу, включатиме два роди грошевих нагород:

НАГОРОДИ УНСоюзу, приділені залежно від року навчання студента.

ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ – шість до дев'яти стипендій особливого спеціяльного призначення:

- Стипендії і нагороди надається тільки для „UNDERGRADUATE“ студентів, визнаних коледжів та університетів, які студіюють для одержання першого ступеня, бакалявра і для ґрадуантів середніх шкіл, які поступають до коледжів чи університетів.
- Прохання про стипендії чи нагороду приймається від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ принаймні ДВА РОКИ.
- Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Головної Канцелярії УНС в ОДНІЙ ПОСИЛЦІ, конверта якої не може бути датована пізніше, як 31-го травня 2008 р.
- Конверти датовані пізніше, не правильно заповнені анкети, або брак прилогів, автоматично дискваліфікуватимуть студента.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., SCHOLARSHIP COMMITTEE

2200 Rt. 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

Please send me a scholarship application for the 2008/2009 academic year.

NAME:______________________________

Please print or type in English

ПРІЗВИЩЕ: ______________________________

(Прошу вписати по-українськи)

ADDRESS:______________________________

CITY:______________ STATE: __________ZIP CODE: __________

TEL.: ______________E-MAIL: ______________

Web: ______________ I am a member of UNA Branch # __________

MONOPOLY

HERE & NOW : WORLD EDITION

Міста світу змагаються за місце у міжнародній грі „Монополія“

Голосуйте за Київ!

Світовий розроблювач ігор, компанія „Parker Brothers“, починає міжнародне голосування, щоб знайти 22 міста у світі, які повинні бути включені в нову стадію гри „Монополія“ – „Here & Now“: рівень гри в містах світу. Київ – серед номінантів!

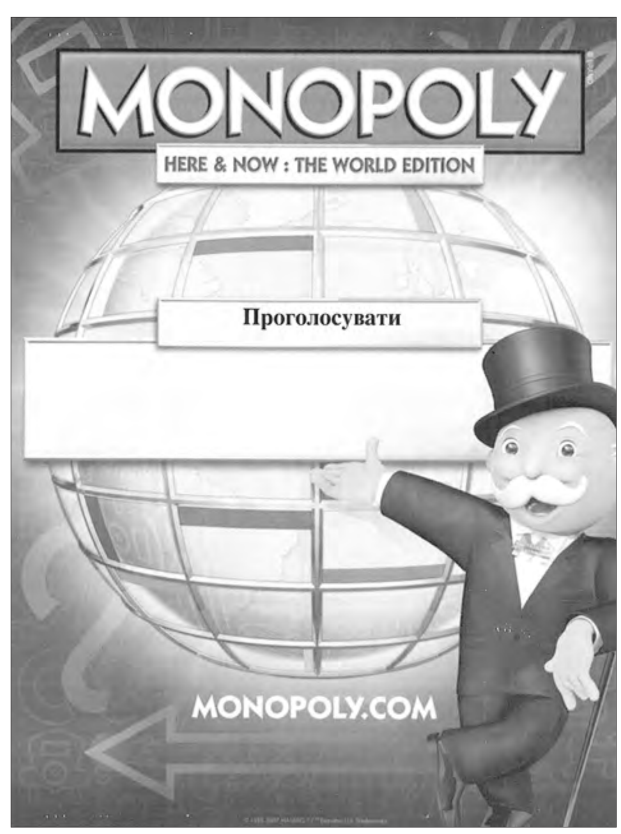
„Монополія“ – найпопулярніша настільна гра у світі, яка здатна подолати культурні бар’єри, – сказала Елен Мартин, директор ґльобального бренду „Монополія“. – Більш ніж 750 млн. осіб людей грають у неї з тих пір, як вона вийшла на ринок майже 75 років тому, і її популярність, вочевидь, не падатиме”. Автором гри був Чарльз Б. Дероу – один з багатьох американських безробітних епохи Великої депресії. В 1934 році він запропонував свою гру компанії „Паркер братерс” („Parker Brothers“), але там її відхилили, бо вона не відповідала стандартам компанії. Тоді Ч. Дероу виготовив 5 тис. примірників гри, які продав крамниці в Філядельфії. Людям сподобалась гра, і чутки про її успіх скоро досягли „Паркер братерс”. Після нетривалих переговорів обидві сторони отримали, що хотіли. Від 1935 року було продано більш ніж 250 млн. копій „Монополії“ в 103 країнах на 37 мовах.

Понад 70 років офіційна оцінка гри „Монополія“ являла собою більшість елітних місцезнаходжень окремих міст. Однак, нещодавно, компанія „Паркер братерс” запросила шанувальників гри допомогти у поновленні оцінки у своїх країнах, щоб показати, як виглядала б та оцінка, якби гра була створена зараз, а не в 1935 році. З 22 січня прихильники гри всього світу можуть завітати на сторінку інтернету www.monopoly.com, залишивши свої голоси он-лайн, щоб допомогти створити перший міжнародний випуск гри. Виборцям пропонують голосувати за кожні 10 великих міст щоденно, які будуть відкриті до 28 лютого. Місто, яке отримає більшість голосів, буде у списку з найвищим рівнем вартости орендованої власности.

Двадцять міст із попередньо відібраних, які у ході всесвітнього голосування за станом на 29 лютого отримають більшість голосів, стануть частиною історії „Монополії“ як перші міста, відібрані для оцінки рівня гри в містах світу. Однак, два місця в цій оцінці передбачені для міст, які номіновані на звання „Найбільшого міста у світі“ шляхом голосування „wild card“, тобто додані учасниками гри. З 29 лютого по 9 березня можна буде проголосувати за найбільш популярні міста, додані користувачами. Тільки два з них, які наберуть найбільшу кількість голосів, будуть нанесені на дошку. В конкурсі на найвищий рівень орендованої власности може взяти участь будь-яке місто чи країна світу, а це значить, що і у Одеси і у Бердичева є рівні шанси потрапити в коло змагання подібно Києву. Переможці „wild card“ займуть місця як міста чи країни з найнижчим рівнем вартости орендованої власности.

68 міст призначено до голосування у всьому світі. Серед них є Київ, Бостон, Чикаґо, Лос-Анджелес, Монреаль, Ню-Йорк, Торонто, Ванкувер, Вашінґтон та інші. Голосувати можнащодня. Таблиця для голосування на сторінці інтернету дає можливість читати її українською мовою. У середу, 30 січня, коли „Свобода“ була передана до друкарні, Київ посідав вже 18 місце у голосуванні.

Міста, що потраплять у кінцеву оцінку гри в результаті голосування, будуть оголошені в серпні 2008 року. Нова „Монополія Here & Now: Світове видання“ з’явиться в крамницях світу восени 2008 року.

Такий вигляд має в інтернеті сторінка для голосування.

2008 рік – Рік пам'яті жертв Голодомору в Україні

Українські монети – проєкти мистця Івана Яцева

Відомий мистець-графік Іван Яців надіслав до „Свободи" серію проєктів пропам'ятних монет України на вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Подаємо лист мистця і копії його проєктів.

До Шевченкових слів „Хто ми і що ми" у теперішний час можна додати ще й слова „Кого, за що і ким". Я маю на думці 75-річчя Великого Голоду 1932-1933 років в Україні.

Президент України Віктор Ющенко закликає творчі особистості до активізації у проєктах, які мали б собі потенціял увічнення жертв Голодомору.

Як довголітний оформлювач канадських монет, я пішов назустріч закликові Президента В. Ющенка і приготував для можливого карбування цих монет Українським монетним двором шість художних проєктів з чіткими символами, які віддзеркалювали б страшну трагедію українського народу.

„Серце" монети має у собі хрест на вшанування тих, що загинули мученицькою смертю. Маленька скляна посудина з запаленою свічечкою закликає тих, що живуть, завжди пам'ятати мучеників Голодомору. Колоски пшениці символізують, за що загинули 7 млн. українців. Символічне покладання квітів в пам'ять жертв Голодомору і „плач" України за своїми дітьми. Емоційний заклик: „Пам'ятаймо Голодомор!" є на усіх трьох ескізах. У третьому варіянті домінують свічка та колоски пшениці – символи українського життя і страждань. Четвертий проєкт – стилізований тернистий вінок – символ терпіння, мук та смерти.

На усіх проєктах подані роки страшного лиха.

Іван Яців,
Віндзор, Канада

Голодомор, про який ще мають дізнатися у світі

Теплого літнього надвечір'я в 1946 році, коли подільське повітря дихало медом і квітами, у нас під грушею сиділо сусідське подружжя – Мишко і Варка. Ця співуча подружня пара була чесною, працьовитою і надзвичайно доброю. Взимку 1947 року їх не стало – померли від голоду. Залишились діти – Ніна і Маруся. Ніні виповнилося 16 років, то вона поїхала на шахти Донбасу рятуватися від голоду.

Тієї зими в нашому селі Шибено, Теофіпольського району Хмельницької области, вмерло дуже багато людей, особливо дітей. Щодня біля церкви стояло кілька дитячих домовин з покійниками, а над селом не вгавав похоронний дзвін.

Ще за рік до цього голоду в селян відібрали городи, які потім ніхто не використовував, бо трактор на відрізані частини городів зайти не міг.

Мій батько повернувся з війни калікою і дістав призначення до школи вчителем трудового виховання. Він став службовцем, а не колгоспником, тому землю, якою ми користувалися як сім'я колгоспника, відібрали. Залишили тільки шматок біля хати, але оподаткували кожен кущ, кожне плодове дерево.

Особливо дошкуляли селянам різні комісії, які щодня йшли від хати до хати і вимагали, вимагали. Ще теля чи порося не виросло, а воно вже було на обліку, вже належало державі. Не давали жити комісії, що вимагали позики у селян. Нібито держава позичала гроші у селян на добровільних засадах, щоб потім віддати. На березі вузенької річки, в кущах калини, стояла маленька хатка Філя і Теклі. Жили вони дуже бідно. Всю зиму їли лише картоплю з червоним перцем. На печі у них висіли цілі шнурки перцю, нанизані на нитку. Прийшла до них комісія і вимагає позичку. Текля каже, що віддасть, бо має шкірку від кроля, яку спробує продати.

> ***Історик Володимир Сергійчук: „Черговою спробою етноциду українців був голод 1946-1947 років. Так, 1946 рік був неврожайним, давалася взнаки і повоєнна розруха. Але того збіжжя, що вродило на українських ланах, вистачало, аби не допустити нового Голодомору. Однак, під тиском Москви з України вимітали все, що можна було. Щоб виконати заплянoване Москвою, керівник УРСР Микита Хрущов вдавався до найрізноманітніших заходів впливу. Але його дії не задовольнили Москву, а тому Сталін у 1947 році прислав керувати в Україну більш твердого й уже перевіреного свого слугу Лазаря Кaґановича, який тільки виконував спущений з Москви плян, а й узяв зобов'язання додатково відірвати в голодний 1947 рік від українського селянина ще 22,300 тисяч пудів зерна. У 1946-1947 роках в Україні не повторилася трагедія в маштабах 1932-1933 років тільки тому, що людей врятувала західня Україна, де ще не було колгоспів, і селянин-одноосібник міг лишками своєї продукції поділитися з голодними братами зі східніх областей".***

Наша сім'я вижила, бо ми мали корову. Молока вона давала мало, ледве вистачало на обов'язкову молокоздачу. На молокоздавальному пункті перевіряли жирність молока і два-три літри молока зараховували як один. Трохи молока залишалося і собі. До нього додавали жменьку борошна і мали їжу подібну до чаю з молоком. Цього було замало на велику сім'ю – п'ятеро дітей і троє дорослих. Бабуся готувала „волок" – збирала молоду лободу і щирій, відварювала у воді, заправляла часником. У бабусі через таке харчування набрякли ноги.

Проти нас, на горбочку, жила сім'я Тищуків, яка мала сім хлопців. Весною 1947 року хлопці почали вимирати з голоду. Запам'ятався мені Іван, було йому шість чи сім років. Все тіло мав набрякле від голоду. Щоранку він ходив по хатах із словами: „Дайте що-небудь, я більше не прийду". Люди чекали на молоду картоплю. Щоб швидше її одержати, перед посадкою картоплю „освітлювали" і садили позеленілою. Діти діставали ту картоплю з землі і їли. А була вона з отруйною речовиною – соланіном. Багато дітей загинуло. Помер і Іван Тищук. Залишився тільки найстарший з хлопців на ім'я Сергій. Він мав уже 14 років. Пішов у західну Україну і найнявся там пастухом. Врятувався сам і батьків врятував, а шість братів врятувати не зміг, вони померли від голоду.

Закінчувався 1947 рік. Школа готувала дитяче свято „Ялинку". На подарунки дітям спекли плетені булочки, які на сільському весіллі називали „гусками". В той день був глибокий сніг, завірюха. А черевики у нас із сестрою – одні на двох. Першою пішла на свято сестра, а коли настала моя черга, „гусок" вже не було. Багато дітей не дочекались новорічного свята. Виснажених голодом, їх скосили інфекції. Ліків не було. Померли найпрацьовитіші, найкращі українські селяни.

Не мав селянин і пашпорта, щоб виїхати до міста і заробити грошей. Жінки щодня йшли працювати на колгоспне поле і приносили в рядні бур'яну, яким годували гусей, кролів, поросят, телят. Поле червоніло від маків, було синє від волошки, бузкове від кукелю, жовте від суріпки, біле від ромашки. Все це квітувало там, де зрідка зустрічались стебла пшениці – весною не вистачило посівного матеріялу. В жнива за кілька колосків, піднятих із стерні, могли судити. Колоски збирали діти, які повертались додому з намистинками крові на босих ногах.

Одна жінка в полі нав'язала велике рядно бур'яну, взяла його на плечі і попрямувала до своєї клуні. Голові колгоспу і інструкторові районного комітету Комуністичної партії виявилось те рядно підозрілим, і вони переслідували жінку аж до клуні. А в клуні саме вояки УПА чистили зброю. Дві кулі вкоротили життя і голові, і інструкторові. Вояки сіли на воза-драбченяка і поїхали в тернопільському напрямку, а в село наїхало багато „енкаведистів". Покарали жінку, покарали усе село. Коли жінка відбула покарання і повернулася, то до села її не прийняли.

Голодомор 1947 року відрізнявся від Голодомору 1932-1933 років, бо був менш помітним, подовженим у часі. Люди вмирали не відразу. Але результат один – винищення української нації.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В Канаді вшанували д-ра Франка Сисина

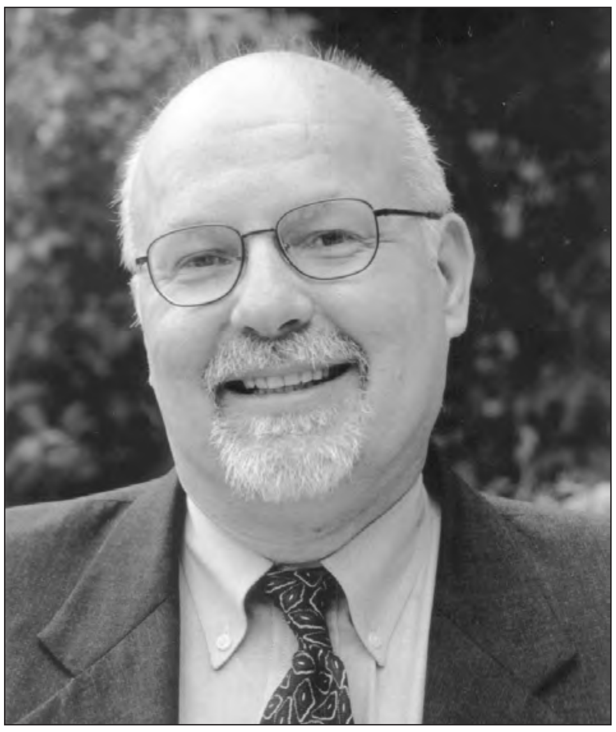
ТОРОНТО, Канада. – У п'ятницю, 2 листопада 2007 року, 75 колеґ, друзів і родичів д-ра Франка Сисина зібралися в залі Трініті-коледжу Торонтського університету, щоб відзначити 60-річчя з дня його народження. Д-р Ф. Сисин є директором Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій (КІУС) Альбертського університету та головою відділу КІУС при Торонтському університеті.

Ф. Сисин народився у Кліфтоні, Ню-Джерзі, розпочав наукову кар'єру в Прінстонському університеті, де у 1968 році здобув ступінь бакалавра у Школі суспільних і міжнародних відносин ім. Вудро Вілсона. Ступінь маґістра з історії він отримав у Школі слов'янських і східньоевропейських студій Лондонського університету у 1969 році. До Гарвардського університету прибув як докторант відділу історії у той час, коли професор Омелян Пріцак та працівники Фонду українознавства розпочали кампанію заснування студій україністики. Ф. Сисин був повністю поглинутий цією справою як активіст та збирач пожертв на проєкт заснування катедр української історії, мови й літератури та Українського наукового інституту Гарвардського університету (УНІГУ). В наступні 10 років він отримав кілька стипендій на наукові дослідження у Великобританії, Польщі й СРСР та завершив програму доктора філософії, захистивши дисертацію про Адама Кисіля, видатного політичного діяча XVII ст. В наступні роки викладав історію в Гарвардському університеті, керував українською програмою у Гарвардській літній школі, став заступником редактора журналу „Harvard Ukrainian Studies", продовжував свої дослідницькі проєкти у США й за кордоном, написав багато наукових праць і працював заступником директора УНІГУ.

У 1989 році Ф. Сисин прибув до Канади, щоб очолити Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика. На цій посаді він започаткував і продовжує керувати низкою дослідницьких і видавничих програм. Він є головним редактором найбільшого проєкту цього центру – перекладу та видання англійською мовою багатотомної „Історії України-Руси" Михайла Грушевського. Він також знайшов час для викладання курсів української історії у Стенфордському й Колюмбійському університетах.

Програма вечора почалася з слова директора КІУС д-ра Зенона Когута, який розповів про свою багатолітню особисту й професійну дружбу з ювіляром та відзначив його найбільші досягнення. На вечорі виступили д-р Ольга Андрієвська, Уляна Пасічник – відповідальний редактор Проєкту перекладу праці М. Грушевського, Надія Яцик – голова Освітньої фундації ім. П. Яцика й донька відомого мецената П. Яцика. Д-р Сергій Плохій, який у липні 2007 року став професором української історії ім. М. Грушевського в Гарвардському університеті і до того часу був заступником директора Центру досліджень історії України ім. П. Яцика, зачитав привітання, надіслані на ім'я Ф. Сисина від колеґ і наукових організацій в Північній Америці, Україні, Польщі, Великобританії, Німеччині та Росії. Д-р О. Андрієвська зачитала лист від Джона Сисина, в якому він поділився теплими особистими й родинними спогадами про свого старшого брата. Тітка Ф. Сисина, Ольга Жидовська, привітала зібрання від імені родини Сисиних і розповіла про його відданість і важливість для всієї родини; поділилася спогадами про минулорічну болісну втрату батька Ф. Сисина – Франка Сисина старшого.

О. Андрієвська й С. Плохій вручили Ф. Сисинові рукопис збірника наукових статтей, що буде опублікований на його пошану. Даний проєкт наслідує европейську наукову традицію відзначення важливої річниці визначного науковця випуском спеціяльного збірника статтей, написаних його колеґами й студентами. Цей збірник міститиме 33 статті з історії України та інших східньо- й центральноевропейських країн від середньовіччя до модерного періоду. Упорядниками збірника є О. Андрієвська й С. Плохій, а також колишній студент Ф. Сисина, професор Ню-Йоркського університету Ларі Волф.

Д-р Франк Сисин

Д-р Марко Стех, адміністративний директор видавництва КІУС, від імени інституту подарував Ф. Сисинові картину відомого українського мистця Феодосія Гуменюка, на якій символічно зображено українське християнство крізь призму історії. На веселій заключній ноті Андрій Макух, старший редактор інтернетного проєкту „Encyclopedia of Ukraine" і координатор дослідів українсько-канадської програми КІУС, вручив ювілярові декоративну булаву на знак признання його особливої ерудиції в козацькій історії та провідної ролі в українознавстві. Завершив програму сам Ф. Сисин, який подякував присутнім за участь в святкуванні, насамперед організаторам та промовцям. Він розповів, як вплив дідуся й бабусі викликали в нього зацікавлення Україною та її історією, згадав науковців, які були його наставниками, зокрема гарвардських професорів О. Пріцака та Ігоря Шевченка, висловив віру у майбутнє українознавства.

Упродовж вечора учасники мали можливість дивитися на великому екрані показ фотографій з життя Ф. Сисина, який підготовували Марта Базюк та її чоловік Тарас Кознарський.

Збірник на пошану д-ра Ф. Сисина вийде як спеціяльний випуск „Journal of Ukrainian Studies", який видає КІУС. Запрошуємо всіх, хто бажає привітати ювіляра, зробити внесок на видання збірника й додати своє ім'я до „Tabula gratulatoria", яка буде надрукована в збірнику. Пожертви просимо присилати на адресу: „Journal of Ukrainian Studies", CIUS, University of Toronto, 256 McCaul St., Room 308, Toronto M5T 1W5 Canada.

Уляна Пасічник

До 100-річчя еміґрації українців до Бразилії

ЛЬВІВ. – Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діяспорою „Львівська Політехніка" (МІОК), спільно з Львівським музеєм релігії, готуються до відзначення 100-річчя масової еміґрації до Бразилії. І з цього приводу 8 лютого проведе зустріч з Владикою Діонісієм Ляховичем (Бразилія) і головою Патріяршої Катехитичної комісії УГКЦ сестрою Луїзою Цюпою.

Владика Д. Ляхович – відповідальний за духовну опіку над еміґрантами – впродовж багатьох років працює для української діяспори Бразилії у сфері духовности, освіти, збереження українських національних традицій і любови до рідної землі.

Зустріч відбудеться за проєктом МІОК „Відкриймо для України українську діяспору".

Ірина Ключковська,
директор МІОК

Острів Зміїний...

(Закінчення зі стор. 10)

на Зміїному суперечить закону. Правда, не говорить, якому саме. Міністерство закордонних справ України у відповідь заявило, що заяви Румунії – це втручання у внутрішні справи держави.

Тепер слово за міжнародними суддями. Лише вони можуть поставити крапку в цій надзвичайно серйозній справі.

Хочеться додати, що в народі кажуть вірно: близький сусід кращий за далеку рідню. Постановою Кабінету міністрів України з грудня 2007 року поселенню на острові присвоєно статус населеного пункту з назвою Біле. Власне, так раніше і називався острів Левке в перекладі з давньогрецької – Білий. В поселенні є рибопереробний завод, пошта і відділення банку „Аваль". Острів цей – український.

Линь до неба, Різдвяна колядко!

ДІТРОЙТ, Мишиґен. – В неділю, 9 грудня 2007 року, в чудово прибраному храмі Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, відбувся традиційний Різдвяний концерт учнів українських католицьких шкіл парафії Непорочного Зачаття – в подяку громаді за підтримку і допомогу школам.

Концерт складався з трьох частин. В програмі було 18 колядок та пісень українською та англійською мовами, які виконували хори і солісти. Спершу пролунали колядки у виконанні учнів початкової школи, молодших і старших кляс.

Концерт розпочався могутньою традиційною колядою „Бог Предвічний", яку учні супроводжували на дзвіночках. Поміж колядками були вплетені різдвяні вітання учнів другої кляси, які приготувала вчителька Діяна Карпінська. Найбільш популярною та улюбленою в цілому світі, перекладеною на всі мови, є „Тиха ніч". Вперше ця колядка була виконана в 1818 році, в церкві св. Миколая, в австрійському місті Оберндорфі, а в Америці – в 1939 році, в церкві св. Трійці в Ню-Йорку, і скрізь була сприйнята з великим ентузіязмом та захопленням. Потім діти виконали „Возвеселімся всі разом нині" та „We Wish You a Merry Christmas". Всі глядачі були захоплені, що малі діти змогли так гарно і чисто співати.

Співали учні п'ятої кляси Інна Головата, Данило Стасів, Максим Захарій, Тетяна Перчик, Марко Куций, Андрея Гнатієвич, Микола Потапенко, Марко Нона, Олександер Наклий, Дам'ян Фаріон та Андрій Рудиченко, яких приготувала їхня вчителька Оля Новачинська. Колядки, виконані учнями третьої, четвертої та п'ятої кляс, порадували щирістю та стриманістю. Учні шостої кляси та академії чудово заспівали „Ангел Божий", „Нова радість стала" та „Sing We All Noel". Друга частина програми завершилась колядкою „Дударик" (музика Миколи Леонтовича).

Третя частина концерту, в якій виступили студенти середньої школи, почалася вітанням учнів 12-ої кляси Лариси Куницької та Богдана Бойка. Зі святковим настроєм звучали колядки „В Вифлеємі днесь Марія", „Спи, Ісусе, спи" та „I Believe", в якій сольові партії виконали Амелія Сорока та Ніколь Сьомка. Оксана Дубровська з чуттям продеклямувала вірш, а заключним акордом стала колядка „Добрий вечір всім нам".

Диригентом хорів був Володимир Щесюк, який також виконав обробку всіх пісень для дитячих хорів, акомпаніювала на фортепіяні Ольга Дубрівна-Соловій. Учні привітали їх чудовими квітами.

На закінчення адміністратор шкіл о. Даниїл Чайковський від усіх отців-василіян подякував за підтримку шкіл, звернув увагу на те, що ці школи є унікальні і закликав усіх під час свят подумати про те, що жодна інша, навіть найдорожча і найкраща школа, не зможе дати українській американській дитині того, що дають наші українські школи.

Христина Г.-Юзич

* * *

Вистава „Дзвінки святого Миколая".

Друга велика імпреза, що відбулася в парафії, – це вистава до Дня св. Миколая, яку щороку готують учні восьмої кляси, які закінчують академію. Ця вистава є подарунком восьмиклясників для всіх молодших школярів початкової школи. Цьогорічну виставу „Дзвінки святого Миколая" написала й поставила на сцені вчителька української мови для англомовних учнів Надія Блюй-Стасів при допомозі Романи Тобіянської, учительки української мови україномовної групи.

Уся вистава – це дитяча пригода в переддень приходу св. Миколая з його помічниками-ангеликами, які зустрічаються з перешкодою на „Дорозі добра" – чортиками. Під спів, музику й танці ангелики переконують глядачів, що навіть чортики можуть стати добрими, чесними і привітними. Всі вони стають помічниками св. Миколая, який відвідує кожну клясу і обдаровує кожного учня.

Батько учня Ден Мур змайстрував для вистави авто, яким їздили ангелики. Освітлення і озвучення забезпечили колишні учні, які створили справжню казку, додаючи навіть снігову заметіль. Чудові костюми пошила Галина Ониськів, а допомагала їй Марічка Никифоряк-Нона. Розмалювала артистів Марта Кунинська. Стаття про виставу в школі була опублікована в газеті „Detroit News".

Великою подією став традиційний Вертеп. Спів, танці, деклямацію та віншування підготували і вивчили з учнями учителі Сергій Пасішник і Р. Тобіянська. Музична обробка колядок – Володимира Щесюка, музичний акомпаніямент – Ольги Соловей. Учасники шкільного Вертепу мали нагоду виступити перед гостями „Маланки", яку провела організація „Нова хвиля" в Українському культурному центрі в місті Ворен, й на річній парафіяльній Просфорі Церкви св. Йосафата у Ворені.

Запрошуємо всіх зацікавлених батьків ознайомитися з нашою школою, а також отримати відповіді на запитання, які вас цікавлять, на Дні відкритих дверей у неділю, 10 лютого, від 12-ої до 2-ої год. дня, у середу, 12 березня, від 6:30 до 8-ої год. вечора. Можна зателефонувати до Олександри Лаврин, директора школи: (586) 574-2480 або до шкільного адміністратора о. Даниїла Чайковського: (586) 909-1581.

Борис Потапенко

Різдвяний концерт учнів українських католицьких шкіл парафії Непорочного Зачаття.

Полотно рушника купали в Дніпрі біля Канева, відбілювали в росах на черкаських луках.

„Рушник національної...

(Закінчення зі стор. 1)

Куровицькій, яка привітала і представила численним присутнім українських дипломатів з Вашінґтону і Ню-Йорку, керівників українських установ і громадських організацій (серед них також президента Українського Народного Союзу Стефана Качарая).

Першим промовляв Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, за ним узяв слово Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко. Радник Посольства України в США Олекса Олександрович висловив привітання і зачитав вітального листа від Посла України в США Олега Шамшура і вручив його разом з трояндами Т. Степаненко. Про історію українського рушника і його місце в українському побуті розповіла Люба Волинець, а М. Степаненко присвятив свій виступ історії „Рушника національної єдности". Разом з дружиною він вручив представникам музею подарунок – вишиваний рушник з України. Потім усі охочі були запрошені до вишивання за визначеним на полотні взором. Серед присутніх виявилося чимало майстринь художньої вишивки, які залишили свої стьожки на рушнику.

Фрагмент „Рушника національної єдности".

Серед присутніх виявилося чимало майстринь художньої вишивки.

Хліб-сіль – гостям з України.

Трагедії і героїці Крут – 90 років

Осип Зінкевич

Перед нами стоїть питання: чи бій під Крутами і загибель 300 студентів можна вважати трагедією, чи навпаки – перемогою.

Коли зударяються потужні армії рівного з рівним, поразка однієї сторони є її трагедією, а перемога другої – тріюмфом.

Бій під Крутами говорить про щось інше – про те, що в історії людства, задовго до нас, в боротьбі за свободу Крути не виняток. Були Термопіли у греків, і був Альказар в Еспанії. У контексті бою під Крутами згадаймо Альказар. З однієї сторони бачимо визвольні війська національної Еспанії, а з другої — комуністичні. Комуністи беруть у полон сина еспанського генерала, командуючого містом. Вирішується доля людини, малолітнього хлопчини. В повітрі висить крапля людської крові. Хто переможе? Сила людського духу, сила духу цього юнака чи слабкість людської плоті? І відбувається коротка телефонна розмова сина з батьком. Син ціною свого життя має переконати батька, щоб він без бою здав місто комуністам. І чути в телефонній трубці:

– Батьку!

– Сину! – вигукує батько, щоб його почув світ.

– Батьку, – стишеним голосом каже син, – Батьку, хай живе вільна Еспанія!

На цьому уривається телефонна розмова, і на землю падає крапля крови юнака.

Подібні слова можна було, напевно, почути в останні хвилини життя крутянців. Хтось згадав ті ідеали, які привели їх під Крути, хтось матір, батька чи свою дівчину.

Крути – це не трагедія окремо взятих молодих людей, і це – не бездарність уряду УНР. Це трагедія нашого народу.

Як у 1918 році, так і в наш час влада й уряд в Україні не могли бути іншими. Будучи поневоленим народом тисячу років, не маючи тоді і не маючи тепер достатньої для державного будівництва національно і державницьки свідомої інтеліґенції, не маючи висококваліфікованих національних кадрів, втративши до великої міри свою мову, зробивши її неперспективною, Україна і тоді, і тепер не могла і не може бути іншою. Це не виправдання трагічних помилок 1918 року і це не виправдання того національного, політичного і економічного стану, в якому наша країна перебуває сьогодні. Це правда дійсности, в якій ми опинилися.

Проголошення, після століть неволі, самостійности у 1918 та 1991 роках — історичний факт.

Україна є чудом історії. Кожний з нас є чудом історії. Нас століттями не було – і раптом ми знову є. Інші народи, з менш трагічною історією, вже давно зникли з історичної карти світу.

Наслідки бою під Крутами викликають цілий ряд питань і, в першу чергу, морально-етичних. Хто має право посилати людину на смерть? Чи людина, індивід, може віддати своє життя за той чи інший ідеал? Чи може йти на свідоме самогубство, якщо самогубство вважати аморальним вчинком?

Якою можна вважати смерть студентів під Крутами? Або смерть у 1921 році 359 українських вояків УНР під Базаром? Під тим Базаром, де не знайшовся ні один вояк, який сказав би: „Я ставлю своє життя вище всього, понад свій народ, понад ідею, в яку я вірю". Під Крутами не було ні одного відступника, як і під Базаром не було ні одного вояка, який би зрікся віри у свою правоту.

Рівно 30 років пізніше, у 1965 році, Іван Дзюба писав: „У людини високого ідейного та духовного тонусу є щось вище за саме життя — це мета цього життя, це її ідеали, ідеали, принципи, це честь і гідність, і вона (цебто людина) може віддати за них своє життя" (І. Дзюба, „Сумління художнього досвіду", „Радянське літературознавство", 1965. — ч .1.).

Сотні студентів у вирі революції політично прозріли, і для них Україна стала ідеалом, стала їхньою честю і їхньою совістю. Вони знали, що їм не під силу здолати тисячні армії Муравйова. Вони знали, що історія і доля доручила саме їм захищати не лише свій народ, але й той уряд, який в безвихідній ситуації, всупереч військовим законам, наказав боронити державу, яку було неможливо оборонити в той час, коли армію розпускали, а не організовували.

В той час розрухи і невизначености вони не мусіли йти під Крути, у молодої держави не було жодної сили, щоб їх, чи будь-кого іншого послати примусово на фронт. Але вони пішли. Є випадки, коли захищається честь народу зброєю, але є випадки, коли ту ж честь захищають словом.

Жан-Поль Сартр вважав своїх співвітчизників, французьких письменників Флобера і Гонкура, відповідальними за шквал репресій після придушення Паризької комуни. Вони мовчали, бо це, мовляв, їх не торкалося. Але чи торкалося Еміля Золя засудження Дрейфуса? Ні, не торкалося. Але він на захист Дрейфуса написав один з кращих своїх творів „Я звинувачую".

Дивлячись на бій під Крутами крізь призму сучасного, ми, напевно, будемо одностайні: ніхто з нас не хотів би, щоб повторилися Крути. Ми не хотіли б, щоб наші воїни вмирали такою страшною смертю, як вмирали не за інтереси своєї батьківщини молоді російські юнаки в Чечні.

Крути стали символом героїчної боротьби. Крути зобов'язують кожного з нас, зокрема молодь та студентство, зобов'язують не мовчати, не стояти осторонь будови нашої держави, не бути байдужими. Чи хотіли б ми, щоб колись з'явився наш Е. Золя і кинув у наше обличчя: „Я звинувачую вас!". Звинувачую за те, що ви мовчите, коли падають тиражі українських газет і журналів, за те, що в містах і селах України майже не видно української книжки, а натомість завозять низькопробну російську літературу, за те, що у нашому парляменті ще далі лунають зневажливі слова чужоземною мовою на адресу нашої державности, за те, що у власній державі українець перетворюється на чужоземця.

І дивишся на сьогоднішню національну дійсність крізь призму десятиліть: під Крутами пролилась не одна крапля крови наших юнаків. І пригадується роман Юрія Мушкетика „Крапля крові", де є такі слова: „Немає і не може бути такої мети, задля якої можна було б пожертвувати честю і совістю. Вони самі собі мета, найвища мета" . Ця найвища мета — це честь і совість народу.

29 січня має стати державним святом

КИЇВ. – Українська асоціяція студентського самоврядування (УАСС) 29 січня звернулася до Президента України з ініціятивою видати Указ про установлення в Україні державного свята – Дня героїв, яке щорічно відзначалося б 29 січня, в день подвигу Героїв Крут. В тексті листа згадується, що сьогодні укорінилася традиція щороку видавати укази та розпорядження про вшанування пам'яті Героїв Крут. Однак подія, що набула особливого значення в свідомості багатьох завдяки героїзму 300 українських юнаків, які загинули біля Крут 29 січня 1918 року, стоячи на смерть проти кількатисячного ворожого війська на захист Української Народної Республіки, досі не вшановується на загальнодержавному рівні як щорічна дата. Це породжує побоювання про можливість викреслення цієї дати з системи заходів патріотичного виховання молоді (при зміні Президента або прем'єр-міністра), якщо не буде видано такого указу. Студентські організації України, вже зверталися до Президента України з такою пропозицією наприкінці 2006 року в межах проведення Першого всеукраїнського форуму студентських організацій, однак, ця ініціятива не була врахована.

УАСС висловлює сподівання, що в 90-ту річницю безсмертного подвигу юних студентів, що захищали українську державність, поклавши на її вівтар найцінніше – власне життя, стане роком увічнення цієї події в історії Української держави.

Анатолій Ігнатович,
президент УАСС

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Лютий 2008 р., ч. 90

Місцями Тараса Шевченка та Івана Нечуя-Левицького

В травні 2007 року, перебуваючи в Україні, ми з дружиною вирішили відвідати місця, де народилися Іван Нечуй-Левицький і Тарас Шевченко. Повіз нас туди своїм автом колишній редактор газети „Українські вісті" Сергій Козак. До нас приєднався Олександер Шугай – представник Фундації ім. Івана Багряного в Києві.

Спершу ми зупинилися в містечку Стеблеві, Корсунь-Шевченківського району, на Черкащині. Саме тут 1838 року в родині священика народився І. Нечуй-Левицький. Хата, в якій він жив над річкою Россю, є тепер музеєм. В 1968 році на садибі поставлено пам'ятник письменникові, а в 1988 році неподалік від музею, на колишньому церковному кладовищі, впорядковано могили його батька і діда. Поруч з пам'ятником стоїть статуя Нимидори, про яку він пише в своєму творі „Микола Джеря". В 2001 році, між могилами батька і діда, які обнесені плотом, поставили хрест, побіч якого з боків підвищені плити з написом, з якої сторони могила батька, а з якої – діда. На хресті викарбувано напис: „Від вдячних нащадків. 2001 року".

І. Нечуй-Левицький є автором творів „Старосвітські батюшки та матушки", „Микола Джеря", „Кайдашева сім'я", „Маруся Богуславка", „На Кожум'яках" та ін. Помер він у Києві й похований на Байковому кладовищі.

Річка Рось протікає близько від хати-музею. Через неї, над самою водою, перекинулась кладка, яка, як мене поінформували, щоб весною не забрав її лід, перетягається восени до берега. В музеї, який гарно встаткований, провідником є автор книжечки „Нечуєва оселя на березі Росі" Сергій Хаврусь, який є краєзнавцем, публіцистом, поетом, піснярем, композитором, фолкльористом і музейником. Він багато нам розповів про І. Нечуя-Левицького та музей. На закінчення заграв мелодію на акордеоні.

Біля музею, вздовж дороги, був виритий рівчак, бо в ту частину міста, чи може й усе місто, проводився газ, і той рівчак був для газових труб.

В селі Моринцях на Черкащині.

З Стеблева попрямували ми автом до Моринців, де народився Т. Шевченко. Моринці колись належали до Київщини, а тепер це село в Звенигородському районі, Черкаської обл. Батьки Т. Шевченка після одруження спершу жили в Кирилівці, звідки був родом батько Тараса, але в 1810 році вся його родина переїхала у Моринці. Оселилися вони в садибі кріпака Колесника, якого за бунтарство прозвали „колієм" і заслали на Сибір. За спогадами родичів і земляків Т. Шевченка, народився він у хаті свого діда по матері Якима Бойка, яка була побіч хати Колесника. Там його батьки з Тарасом прожили два роки, а тоді перебралися до Кирилівки, яка тепер називається Шевченкове. Хату, де народився Т. Шевченко, давно розібрали, а 1964 року на місці її поклали меморіяльний камінь з написом: „Тут стояла хата, в якій народився великий український поет, революціонер-демократ Тарас Шевченко". До 175-річчя з дня народження Т. Шевченка побудовано такі ж хати, як були в його діда Я. Бойка та „колія". Вони вкриті околотом, снопами соломи. Вже за незалежности України побіч хати побудовано невеличку каплицю-церковку та будинок. Недалеко від них – школа.

Провідниця, деклямуючи вірші, почала розповідати про хату Т. Шевченка. Ще перед тим попросила не перивати її „деклямування" поки вона не закінчить. Напевно, боялася збитися. Пройшли ми хатою, застеленою травою та осокою. Вона відразу за нами поправляла ту застилку на підлозі.

Коли Тарасові було дев'ять років, померла його мати. Батько одружився з вдовою, яка мала своїх дітей. Та хата, де жив в Кирилівці Т. Шевченко, не збереглася. На її місці ще в дореволюційні часи поставили млинове колесо, на якому написали: „Тут була хата Тараса Гр. Шевченка". До 175-річчя з дня народження Т. Шевченка, за його малюнком побудовано хату і відновлено садок навколо неї та впорядковано ставок, над яким стояла хата. В 1939 році на цій садибі відкрито музей, за яким на могилі матері Т. Шевченка – Катерини – лежить велика мармурова плита, а сама могила обнесена високим залізним плотом.

Ще за життя його матері, батько Тараса віддав його в науку до сільського дяка Павла Рубана. Хата, де вчився Тарас науки, стоїть і досі недалеко від музею. Збудована вона 1782 року побіч церкви, яку комуністи зруйнували. Хата мала дві кімнати. В одній жив дяк, а в другій відбувалися лекції з учнями. Для збереження хати, навколо неї споруджено будинок – охоронну споруду, а хата дяка – всередині.

Коли Тарасові було 11 років, помер його батько. Тарас спершу жив у свого дядька Павла Шевченка, який був опікуном братових дітей. Пізніше Тарас знайшов притулок у іншого дяка – Петра Богорського, де учився, носив воду та допомагав дякові в господарстві. Дяк-учитель був великим п'яницею, про науку Т. Шевченка та інших учнів не дуже дбав. Проте за два роки навчання в нього Тарас навчився добре читати церковні книги й писати. Люди кликали його читати псалтиря над померлими й за це давали йому копійки, які дяк відбирав у нього. Пізніше Т. Шевченко покинув дяка П. Богорського й пішов шукати кращого учителя. Один маляр в Хлипнівці хотів узяти його до себе в навчання, але виявилося, що на це треба було дозволу поміщика Павла Енґельгардта, якому Тарас належав як кріпак. Юнак звернувся до управителя панського маєтку Дмитренка, який залишив його у Вільшані серед служителів на кухні, з одночасними лекціями малювання у художника Стефана Пшевлоцького.

У Будищі зберігся будинок П. Енґельгардта, в якому служив Т. Шевченко козачком. На будинку встановлено меморіяльну дошку, на якій є напис про „козачкування" Т. Шевченка. В будинку поміщика тепер міститься школа, в якій є музейна кімната Т. Шевченка. Звідси Т. Шевченко поїхав з П. Енґельгардтом до Києва, а потім до Вільнюсу, де вчився малювати у професора живопису місцевого університету Яна Рустема.

Ми теж поїхали слідами Т. Шевченка до Києва. Заїхали на цвинтар, де мав бути похований Василь Авраменко, що помер в Америці, а народився в тих сторонах. Заїхали в Корсунь-Шевченківський, зупинилися біля замку-палацу. Коло річки в скалі викуто тризуб та погруддя Т. Шевченка. Згори подивилися на річку, яка мала на своєму шляху різні перешкоди – великі каміння. Поблизу відбулася битва Богдана Хмельницького з поляками, коли він розбив польське військо.

Залишилося прикре враження від шляхів. Хоч ці місця, які ми відвідали є історичні й пов'язані з відомими особами України, написів про те, що вони там жили, ми не бачили, не було і шляхових покажчиків щодо того чи іншого міста. С. Козак мусів багато разів зупиняти авто й запитувати, як заїхати в Моринці чи в Шевченкове. В музеях немає ні реклямних летючок, не показують фільмів чи прозірок, не можна придбати книжку чи поштову картку. Виходить, Україна ще не готова до туризму.

Олексій Коновал

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви на потреби Фундації та її праці такі особи: 15,000 дол. – **Анна** і **Олександер Німченки** (з них 10 тис. дол. для розбудови Батурина та 2 тис. дол. – для сиріт Дніпропетровська); 2,000 дол. – **Григорій Шмигаль** (з них 1 тис. для УПЦ Київського патріярхату); 700 дол. – **Леонід Петренко** (з них 100 дол. для ТУМ); по 500 дол. – **Іван** і **Емілія Бреньки** на розбудову Батурина та **Катерина Васильченко** для сиріт, якими опікується Патріярх України Філарет; по 250 дол. – **Лідія Ємець** в пам'ять її чоловіка Якова Ємця, **Петро Шаєнко** (з них 150 дол. на книгу про голод „Забуттю не підлягає", а решту – на конкурс української мови) та **Леся Місьонґ** на видання і поширення книги „Забуттю не підлягає" в пам'ять майже всієї її рідні, що вмерли з голоду 1933 року); 150 дол. – **Галина Свічковська;** по 100 дол. – **Валентина** і **Олександер Полеці, Юрій Темницький, Олександер Юхименко** та **Іван Юхименко** в пам'ять Мар'яна Дального та **Марія Мали;** по 75 дол. –**Зірка** і **Роман Воронки** та **Медислав Литвиненко** на книгу „Забуттю не підлягає"; по 50 дол. – **Марія Сулківська** для сиріт Дніпропетровська, **Віктор** і **Наталя Свириденки** на книгу „Забуттю не підлягає" в пам'ять прадіда і прабабусі Григорія і Віри Єрофеєвих, що вмерли з голоду, **Павло Макогон, Борис** і **Любов Жури** та **Іван Зінченко** на добудову молодіжного центру в Миргороді на Полтавщині; 35 дол. – **Тарас Шипилявий;** 30 дол. – **Уляна Антоненко** замість квітів на свіжу могилу Наталі Могили; 25 дол. – **Павло Пундій** та **Іван Свириденко;** 20 дол. – **Степан Ступак;** 15 дол. – **Данило Томащук.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, які звільнені від податку в США, щоб вона могла допомагати у виданні потрібних книг, надавати допомогу школам, сиротам та українській пресі, котра робить всі старання, щоб Україна стала якнайскорше українською Україною, щоб в столиці України в Києві та всіх інших містах України, в радіо та телебаченні лунала українська мова та щоб населення України знало правдиву історію України, її трагедії, поразки і перемоги!

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал

УКРАЇНА І СВІТ

Вифлеємський вогонь миру перебував на Донеччині

ДОНЕЦЬК. — У передріздвяні і різдвяні дні скаути всього світу передають громадам Вифлеємський вогонь миру – як символ Віри, Любови, Добра. Цього року пластуни Донецької округи традиційно взяли участь у „скавтській естафеті“ передання Вифлеємського вогню. У Києві 23 грудня Вогонь прийняли представники Донеччини – пл. уч. Оксана Бровко і ст. пл. скоб Дмитро Колесник. 30 грудня Священний вогонь отримали пластуни станиці Донецьк і станиці Авдіївка.

Протягом трьох днів перед Різдвом кожний, хто бажав, міг запалити Вифлеємський вогонь від лампадок, які постійно горіли у приміщенні Кредитної спілки „Мрія“ (Краматорськ), пластових домівках станиць Донецьк і Авдіївка, а 4 січня – у центральному відділенні філії „Промінвестбанку“ (Краматорськ). Цього року члени краматорського Пласту вперше передали Вогонь з Вифлеєму учням та вчителям Першої Української гімназії міста, а донецькі пластуни – Церкві євангельських християн-баптистів, де з вітальним словом до членів громади звернувся ст. пл. скоб Борислав Ларін.

Цьогорічна географія розповсюдження Вифлеємського вогню на Донеччині досить широка: Донецька міська рада, управління у справах сім’ї та молоді обласної державної адміністрації, кредитна спілка „Схід“, релігійні громади Української Православної Церкви Київського Патріярхату та Української Греко-Католицької Церкви, Храм Різдва Христового при Державному університеті інформатики та штучного інтелекту; в Краматорськ у – три найбільші міські бібліотеки, хірургічне відділення міської лікарні; в Авдіївці – освітні установи, бібліотеки, центр людей похилого віку.

Не обійшлося і без несподіванок. „Дякуючи Богові і Бориславові станиця Маріюполь має Вифлеємський вогонь миру“, – такими словами було описано передання вогню пластунам Маріюполя, бо на залізничній станції Донецька 4 січня ст. пл. скоб Борислав Ларін від своєї лампадки урочисто запалив свічку пл. сен. Генадія Іванченка з Маріюполя під час хвилинної стоянки потягу. Пластуни Маріюполя передали Вифлеємський вогник до Української православної церкви Покрови Божої Матері. Авдіївські пластунки потурбувалися, щоб Вогонь миру освітив станицю Миколаївка.

З зіркою та співами про народження Спасителя ходили пластуни-колядники всіх станиць по оселях і бажали кожній родині всіляких гараздів і злагоди, процвітання України на многії літа.

Тетяна Переверзєва

Відзначили День Соборности України

Директор Центру досліджень визвольного руху Володимир В’ятрович презентує виставку „УПА. Історія нескорених“ студентам Острозької академії. *Фото: Ярослав Мізерний*

ОСТРОГ, Рівненська обл. – У Національному університеті „Острозька академія“ відбулися заходи, присвячені Дню Соборности України та 65-ій річниці УПА. Протягом тижня в університеті діяла виставка „УПА. Історія нескорених“, організована Центром досліджень визвольного руху (Львів), на якій побували не тільки студенти та викладачі академії, а й жителі міста, зокрема учні й вчителі військового ліцею та гімназії. 25 січня директор Центру досліджень визвольного руху Володимир В’ятрович представив книжку „УПА. Історія нескорених“ – перше в Україні науково-популярне широкоформатне ілюстроване видання, присвячене історії УПА. Наприкінці зустрічі представники Конґресу Українських Націоналістів Богдан Одуд та колишній депутат Верховної Ради Тарас Нагулко з міста Шепетівки, Хмельницька обл., заспівали кілька повстанських пісень.

Олексій Костюченко

Українська Євангельська церква
закликає:
Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії

81. Перша книга царів, 18: пророк Ілля доводить верховенство Бога

Пророк Ілля тривалий час жив у вдови в Сарепті, коли за наказом Бога через посередництво Овдія сказав цареві Ахавові зібрати усіх служителів Ваала і Астарти на горі Кармель. Прийшло їх 450 осіб. Ілля запропонував узяти двох бичків на жертви Господеві і Ваалові. Жреці Ваала довго стрибали і кричали біля своєї жертви, але нічого не сталося. Ілля ж побудував жертівника з 12 каменів за числом племен ізраїльських, звелів вилити на жертву 12 відер води і став до молитви. Раптом зійшов вогонь з неба і спалив жертівного бичка. Люди впали до землі і вклонилися Богові, а жреців Ваала стягнули до Кішон-потоку, де Ілля повбивав їх. Опісля Ілля сказав Ахавові, що поклоніння Ваалові вже немає, то посуха і голод закінчаться і має бути великий дощ. Коли линув потужний дощ, Ілля у великій радості побіг поперед царя до столиці.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди –о 7-ій годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

Українська Народна Фундація для підтримки Союзівки запрошує на

ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

9 - 13 липня 2008 р.

Soyuzivka for all seasons

за дальшими інформаціями просимо звертатися на (845) 626-5641 або www.soyuzivka.com

Зацікавлені продавці можуть звертатися на (203) 274-5579 після 6:00 веч.

Побачимось на фестивалі...

Soyuzivka Heritage Center · P.O.Box 529, 216 Foordmore Road · Kerhonkson, NY 12446 · (845) 626-5641 · www.Soyuzivka.com

Українське життя на Далекому Сході Росії

ВЛАДИВОСТОК, Росія. – 2007 рік був визначним для української історії Зеленого Клину: ми відзначили 100-річчя організованого українського життя на Далекому Сході, що пов'язано зі створенням тут в 1907 році перших українських організацій. Восени того року у Владивостоці, при місцевому Східньому (Орієнтальному) інституті було засновано студентську Українську громаду. На цей же час припадає зародження українського національного громадського життя і на терені сучасного Китаю.

У 1907 році було засновано першу українську організацію на терені російської смуги відчуження Китайсько-східньої залізниці в Манджурії. Український клюб, що був створений в Харбіні 7 грудня 1907 року, діяв майже 20 років. Разом з тим на 2007 рік припадає 90-та річниця революційних подій 1917 року.

Після повалення царату почалися стихійні процеси національної самоорганізації, що призвело до виникнення українського національного руху. Вже навесні 1917 року було засновано українські громади у Владивостоці, Хабаровську, Благовіщенську, Микольську-Усурійському, Імані, Свободному, Миколаївську-на-Амурі, Петропавловську-Камчатському, Читі, Харбіні, на багатьох залізничних станціях та в селах Зеленого Клину і Манджурії. В цей час починають виходити українські газети „Українець на Зеленому Клині" (Владивосток), „Українська Амурська справа" (Благовіщенськ), „Хвилі України" (Хабаровськ), „Вісти Українського клубу", „Засів" (Харбін). Засновуються перші українські школи, відбувається українізація військових частин російської армії, з'являються українські професійні та політичні організації.

10-14 червня 1917 року у Микольську-Усурійському відбувся Перший Український Далекосхідній з'їзд, на якому було ухвалено добиватися автономії України та її колоній (в тому числі і Зеленого Клину) у складі Російської демократичної федеративної республіки та вироблено програму діяльности українського руху на Далекому Сході, обрано тимчасовий Далекосхідній український виконавчий комітет.

Пізніше, в 1918 році, відбулися ще три українських далекосхідніх з'їзди, на яких було вироблено чітку структуру органів національного самоврядування українського населення Далекого Сходу, що включала місцеві громади, округжні та Крайову раду на чолі з Українським далекосхіднім секретаріятом, та ухвалено Конституцію національно-культурної автономії українства Далекого Сходу.

Але на 2007 рік припала і 85-та річниця розгрому українського національного руху на Зеленому Клині. Після остаточного загарбання Зеленого Клину та приєднання його до РСФСР в листопаді 1922 року більшовики заборонили всі українські організації, а їх керівників та активістів заарештували.

Наприкінці грудня 1922 року найвидатніших з них було перевезено до Чити, де вони практично рік утримувалися у в'язниці. В березні 1923 року в'язні-українці влаштували в своїй камері Шевченківське свято. Суд (т. зв. Читинський процес) відбувся в січні 1924 року. Підсудних українців було звинувачено у намірах відірвати Далекий Схід від РСФСР, орієнтації на сусідні капіталістичні держави, співпраці з Українською Центральною Радою та стремлінні до створення самостійної України. Однак фактичний матеріял, який мав бути доказом злочинности українських організацій, був дуже слабкий. Під час процесу самі підсудні довели повний абсурд оскарження, усе ж їх було засуджено.

Події 1917 року українці Зеленого Клину відзначили двома знаменними подіями. У червні 2007 року в Хабаровську почав виходити український журнал „Далекосхідня хвиля". За цей час вийшло вже три числа цього часопису. Його вихід став можливим лише жертовности його видавця й редактора, українського письменника й поета Олександра Лозікова, який, крім того, вже декілька років веде український розділ „Амурська хвиля", у редагованому ним російськомовному часописі „Екумена". Щоб зрозуміти значення цієї справи, треба зазначити, що цей часопис фактично зараз є єдиним українським журналом в Росії і одним з перших вогників українського друкованого слова на Зеленому Клині, якого тут не було понад 70 років, від тих пір як у грудні 1932 року сталінським циркуляром було припинено політику українізації.

Під гаслом 100-річчя українського життя на Далекому Сході 12-14 жовтня 2007 року у Владивостоці відбувся Четвертий Далекосхідній фестиваль української культури, який став справжнім святом для українців. У цьому фестивалі взяли участь українські творчі колективи й виконавці з Приморського краю, Хабаровська, Сахаліну, Якутії (м. Алдан) та Єврейської автономної области, а також Посол України в Росії Олег Дьомін, представник Міністерства культури та туризму України В. Дудка, Державний український ансамбль пісні і танцю „Козаки Поділля" з Хмельницького (художній керівник – М. Балема).

Маємо надію, що відгукнуться українці з Америки, життя яких було пов'язане із Зеленим Клином або Китаєм, які знали дослідника українського життя в Азії Івана Світа, який жив у Ню-Йорку, а згодом – у Сієтлі, Вашинґтон. У Сакраменто жив видатний діяч із Харбіну Кость Яковець, а у Сан-Франціско – Юрій Осадчий, які були провідними діячами Української Далекосхідншої Січі в Харбіні в 1930-ті роки. Електронна адреса: vaka69@mail.ru.

В'ячеслав Чорномаз,
заступник голови Центру
української культури ім. А. Криля „Горлиця"

СПОРТ

Міжнародні змагання українських футбольних дружин

Найкращі гравці – Ігор Худоб'як з Івано-Франківська (зліва) і Ахмед Кабара з Сіднею.

АДЕЛАЇДА, Австралія. – 13 січня на спортовій площі футбольного клюбу „Леви" відбулося відкриття міжнародних змагань українських футбольних команд.

Приїхали гості з Европи, США і Канади (організатори кажуть, що було їх 450 осіб). Українські прапори майоріли при вході на площу, дівчата, жінки, хлопці були у вишиванках. Серед гостей був міністер Майкл Аткінсон, який виголосив вітання.

Від Комітету змагань говорив Василь Сенько, голова Крайової управи СУМ Австралії. Чаша, за яку мали змагатися команди, пишалася на сцені. У концертовій частині взяли участь танцювальні групи „Воля", з виступом маленьких дітей ансамблю „Євшан", музична група „СОБ-бандура рок" під проводом Ігоря Кушніра. Співав гість з Канади Ігор Богдан.

І врешті розпочалися змагання. В першому з них змагалися „Тризуб" з Сіднею та „Леви" з Мельбурну. Сіднейці виграли – 1:0. Ґоля забив Раєн Школяр.

Під час другої гри Україна – Великобританія відбулося гаряче змагання. Перший ґоль забив англієць Андрю Томлинґсон. Українців підтримували вболівальники, які почали скандувати „Україна, Україна!". І Україна виграла – 2:1 ! Ґолі забили Юрій Іванишин та Ігор Худоб'як.

14 січня змагалися команди Великобританії та Мельбурну. Хлопці з Великобританії й Шотляндії перемогли мельбурнців 8:0. Чотири ґолі забив А. Томлинґсон, два – Олекса Дем'янчук і по одному – Скот Пікард та Джон Гіклинґ.

В другій зустрічі змагалися господарі змагань – аделаїдські „Леви" та переможці минулорічних змагань „Тризуб" з Сіднею – з вислідом 0:3. Ґолі забили Данило Савалага, Михайло Бачинський і Ахмед Кабара.

15 січня сіднейські гравці ще не віддійшли від радости, що вчора виграли у Аделаїди. Це був день випробування для сіднейського „Тризубу" – гра проти„Факела" з Івано-Франківська. Україна виграла 3:0, ґолі забили Ю. Іванишин, І. Худоб'як, Василь Бундяк. Гра була цікава й дуже гостра.

Друга гра відбулася між вікторіянськими і аделаїдськими „Левами" з вислідом 1:1. А погода? Пекло австралійське сонце вдень, а увечорі ставало холодно.

16 січня сталася несподіванка. Коли ми приїхали на площу (а возили нас автобусами Марія Олексин і Ґеня Захарко-Олексин, а їм на зміну – Михайло Гадай і Юрій Дністрянський, ще одним керував Михайло Ланиця з Сіднею, управитель „Тризуба"), то побачили, що сильний вітер перекинув лави.

Змагалася Великобританія з аделаїдськими „Левами". Дві сильні команди. Виграла Аделаїда – 1:0.

Під час другої гри – Україна проти Вікторії – сталася ота несподіванка. Те, що Україна – фаворит, було зрозуміло всім з першої появи команди на полі. Але Вікторія забила чотири ґолі. Проте Україна виграла з рахунком 8:4.

Ґолі забили з української команди Михайло Макогон, Володимир Боришкевич, Ю. Іванишин, І. Худобяк, Тарас Мельничук, Василь Гундяк, Володимир Крижанівський, з Мельбурну – Артур Балаянс, Маріо Кристодулу, Алекс Ткачук (два ґолі). Аделаїдці, окрема Суспільна опіка Союзу Українок, приносили гравцям не тільки тепле вбрання, але і черешні, пиріжки, печиво, каву. Особливо Марія Гансман- Тебенко й її подруги.

17 січня грали Україна проти Аделаїди. Україна виграла 1:0, хоч могло бути й набагато гірше для аделаїдців!

В другій грі змагалися Сідней з Великобританією. Вислід 2:2. Це було сильне і важке змагання. Ґолі забили для британців Роман Леніо та Дж. Гіклинґ, у сіднейців 2 ґолі забив Ахмед Кабара.

Півінал відбувся 18 січня. Зійшлося понад 350 осіб, щоб підтримати гравців. В півфіналі за третє і четверте місце змагалися Аделаїда і Великобританія. Хлопці з Великобританії виграли – ґолі забили Дж. Гіклинґ та А. Томлинґсон. Цей вислід вивів Великобританію на третє місце, Аделаїду – на четверте, а Мельбурн – на п'яте.

У фіналі вся увага скерувалася на „Факел" з Івано-Франківська й на сіднейський „Тризуб".

Присутніх вітав Стефан Дністрянський, який відповідав за організацію змагань. Були присутні міністер М. Аткінсон, управитель української кредитівки „Говерля" Бил Папас та головний директор Борис Поцюк, член міської ради Пол Сайкс, кілька представників спонзорських фірм.

В першій половині всі гравці бігали, як кулі в полі! Жінки навкруги мене нервували, діти у скандуванні підтримували Україну. Під час перерви тренери Б. Савалага з Сіднею й В. Крижанівський з Івано-Франківська щось вказували своїм гравцям.

І в другій половині жодна з команд не забила ґоля. Били то понад брамку, то в стовп сітки. Усі вболівальники переживали. Треба було продовжити гру на 10 хвилин. А. Кабара забив ґоля, який не був зарахований. Залишалося дві хвилини до кінця, коли капітан „Факела" Т. Мельничук забив вирішального ґоля!

Пропам'ятні медалі сіднейцям надавали М. Аткинґсон і Б. Папас. Золота чаша заблищала у світлі. С. Дністрянський вручив її переможцям.

19 січня в Українському народному домі під час офіційної частини, яку вів Володимир Безрукий, голова клюбу „Леви", була вітальна промова голови Союзу українських об'єднань Австралії (СУОА) Стефана Романова, який викликав на сцену Данила Савалу – ініціятора змагань, і Тараса Постолана з Англії. Вони оголосили, що наступні змагання відбудуться в Нотинґгамі, Англія, дата їх узгіднена. Голова управи Української громади Іван Дністрянський передав 1.3 тис. дол. команді України, СУОА дали 2 тис. дол. на турнір. Промовляли М. Аткинґсон, С. Дністрянський. Сіднейці подарували С. Дністрянському і о. Тарасові Горпинякові сорочки свого клюбу.

Були надані нагороди двом найкращим гравцям – І. Худоб'яку з Івано-Франківська і А. Кабарі з Сіднею. Під звуки оркестри продовжувалася забава.

Марічка Галабурда-Чигрин

Переможець змагань – команда „Факел" з Івано-Франківська.

Сіднейський „Тризуб" посів друге місце.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Богдан Ступка у трагедійному фарсі театру ім. Івана Франка в Києві

Народний артист України Богдан Ступка в ролі Лева Толстого та Народна артистка України Поліна Лазова в ролі його дружини Софії на репетиції вистави „Лев і Левиця“ в Театрі ім. Івана Франка в Києві.
Фото: УНІАН

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Це – дивна вистава. Дивна від задуму до сценічної оформлення. Мабуть, такі вистави треба дивитися кілька разів, аби збагнути глибину образів і постановних нюансів. Мені пощастило в Києві переглянути виставу „Лев і Левиця” у вечір-бенефіс Народної артистки України Поліни Лазової, котра грала роль Соні (тобто Софії Андріївни, дружини геніяльного російського письменника Лева Толстого).

Дива довкола вистави розпочинаються з авторського визначення жанру. Читаємо: „Трагіфарс”. Так, трагедійности в біографії Л. Толстого було багато, але як можна сумістити життя вкрай серйозного літературного клясика з театральною фарсовістю? Моя відповідь: це неможливо для традиційних мистців, але саме ця несумісність привабила й надала можливості вихлюпнути свої таланти авторці п’єси Ірені Коваль та головному режисерові Молодого театру (Київ) Станіславові Мойсеєву, якого запросив поставити п’єсу Богдан Ступка, художній керівник Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка.

Ім’я Б. Ступки нині прославляє сучасну українську культуру в усьому світі, тож саме він узявся грати центральну ролю – Л. Толстого.

Власне кажучи, ми бачимо на сцені не штучно синтезований за реалістичними мірками образ письменника, а його віддзеркалення у сприйнятті оточуючих осіб, перш за все, рідної дружини Софії. Не було б Софії Андріївни, то ми б не сповна зрозуміли трагедійну сторону життя Л. Толстого.

Побудова п’єси „Лев і Левиця” дивним чином нагадує п’єсу „Андрей” про Митрополита Андрея Шептицького: у пролозі бачимо останні хвилини життя героя, після чого решта вистави до фіналу – це спогади про найвизначніші епізоди його життя. Л. Толстой сповідається Янголові (арт. А. Водичев), котрий прилетів до нього вже на порозі труни, і просить: „Мені б хоча би тиждень чи один день, аби підготуватися до вічности!”. Величезна срібна куля, підвішена на довгому ланцюгу, гойдається на усю шир сцени театру і наче відраховує останні миті життя, останні спогади, останні спалахи пам’яті.

І дивно, останні думки Л. Толстого не повертають його до бурхливої юности, до участи у Кримській війні, до пошуків „власного Бога“ і творення ідеології „толстовщини” у пізній період життя. Ні, Л. Толстой аналізує перебіг багаторічних взаємин із дружиною, яка допомагала (і водночас – заважала!) його літературній праці, яка народила йому п’ятьох дітей, яку визнаний титан думки чим більше кохав, тим більше з нею сперечався, а то й непримиренно сварився. Софія Андріївна каже: „Він кохає болісно і напружено”, а сам Л. Толстой зізнається: „Люблю і ненавиджу!”. Трагедія? Так, трагедія.

Після такого прологу – різка зміна тональности вистави: двоє молодиків (артисти О. Зубков та Я. Гуревич), кумедно витанцьовуючи, співають дуетом популярну колись пісню вуличних прохачів (мова – російська): „Подайте, подайте, славяне, із вашіх мозолістих рук – я Льва Ніколаіча Толстого незаконнорожденний внук...”

Оце вже – фарс. Глядач відчайдушно сміється цій сценці в стилі „пролеткультівців“, бо втомився від круто закрученого трагедійного прологу... Це двійко молодиків супроводжує усю дію – коли з використанням циганських мелодій, а коли тодішнього шлягеру „Крутітся-вертітся шар ґолубой”.

А надалі, й до кінця вистави – хроніка суперечок Лева і Левиці (саме такою – красивою хижачкою – авторка п’єси сприймає і показує Софію Андріївну). Які ж теми, які причини тих суперечок? Усього не перелічити: це і особливості методів виховання власних дітей; це і ставлення до грошей (чи це засіб досягнення особистої свободи, а то й влади над душами людей, чи це тривіальне підґрунтя матеріяльного існування родини?); це і діяметрально протилежні погляди чоловіки й жінки на постать Володимира Черткова, відомого громадського діяча, жертовного видавця творів Л. Толстого. Це саме в уста В. Черткова драматург вкладає сакраментальний афоризм, у котрому убачаємо ключ до розуміння сенсу усієї вистави: „Левиця ніколи не випускає свою здобич. Вам, Леве Миколайовичу, треба віддалитися! Або Софія, або воля Божа!” Л. Толстой по-своєму сприймає розширення прірви між собою і дружиною: „Вона не може видряпатися зі своєї порожнечі”. Він, вважаючи себе непересічним мудрієм, вирішує „на всі її вибрики відповідати мовчанкою”. Отут вже і трагедія, і фарс!

Необхідним „атрибутом” сучасної театральної вистави є присутність в ній теми потужного кохання, а ще краще – сцен ревнощів та еротичних епізодів. Усе це драматург та режисер винесли на сцену! От тільки „кохання” у письменника та у його дружини різні. Л. Толстой закохується у створений ним же літературний персонаж – Анну Кареніну, а Софія Андріївна – у реального композитора Сергія Танєєва, Тож і ревнощі у обох персонажів різні: Софія Андріївна час від часу впадає в істеричність („Я не хочу бути прикутою до всенародного монумента – Толстого! Я знаю, що генієві час від часу треба ставити клізми, інакше він не зможе правильно мислити”), а у великого письменника і ревнощі мусять бути великими, от він у стані афектації сокирою відсікає (слава Богу – подумки!) руку піяніста! І покотилася по сцені рука композитора (пластиковий реквізит). Виглядало дуже ефектно – і трагедія, і фарс!

Ще одне спостереження. П’єсу написала жінка. І. Коваль є професійним філологом. Але коли філолог-драматург заглиблюється у хащі фізіології, зокрема чоловічої сексуальності, вистава втрачає авантюрно-мажорний темп, залишається фарсова дисгармонія. Старіючий всесвітній літературний геній Л. Толстой, тому запропонований у другій дії миршавий образ не можна сприйняти.

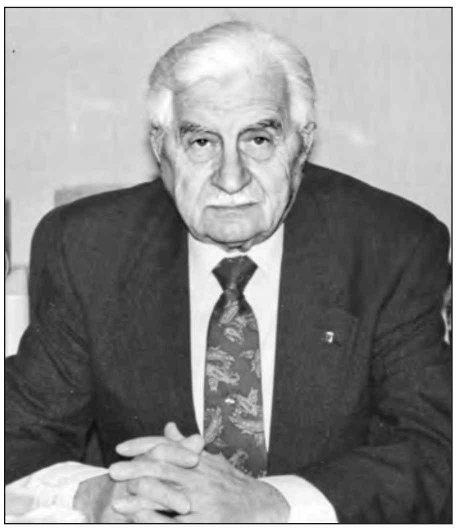
Слабенько виписані драматургом образи дітей Сашка та Сергія, а також тещі письменника. А може вони так непевно виглядають у контрасті з яскравими центральними образами, які, пишеться у програмці, грали Народний артист України, лавреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка та Міжнародної театральної премії ім. Костятина Станіславського Б. Ступка та Народна артистка України П. Лазова. Порівнювати їх, безумовно, не варто, тим паче, що того вечора був бенефіс П. Лазової.

Чим завершується вистава? Лева і Левицю примирив Час – вони пірнають у снігову сріблясту кучугуру і зливаються з Безконечністю буття.

Володимир Єфимов

ДО СОРОКОВИН ВІДХОДУ

Відійшов у вічність Лев Футала

Св. п. Лев Футала

21 грудня 2007 року у Йонкерсі, на 86-му році життя, відійшов у вічність колишній вояк Української Повстанської Армії (УПА), визначний член української громади США Лев Футала – поручник „Лагідний“. У вересні 1947 року він перейшов великим рейдом з Закерзоння у Польщі до Баварії в Західній Німеччині. Спочатку був інтернований американським військом у Деґендорфі. Згодом опинився у таборі в Реґенсбурзі, де проживали його батьки. В той час там концентрувалось багато провідних членів УПА. Автор цих рядків, будучи тоді обласним провідником Юнацтва ОУН, мав нагоду їх вітати.

Реґензбурґ був одним з головних центрів, який займався легальним оформленням прибулих на Захід членів УПА. Цими справами з рамени ОУН-б займався інж. Ярослав Сулима, який мав добрі контакти з окупаційними американськими і також з німецькими чинниками. Це був дуже складний і трудний процес, який довелось пройти і Л. Футалі. Не гаючи часу, Л. Футала у Мюнхені продовжив студіювати ветеринарію. У 1949 році еміґрував до США, де відразу включився в організаційне життя ОУН. Займав пости теренового провідника ОУН на США, голови Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), був дуже активний в молодіжних організаціях.

Л. Футала народився 23 січня 1922 року у селі Береги, на Дрогобиччині (тепер це Львівська обл.). Батьки дали йому релігійне і патріотичне виховання. Середню освіту здобув у Дрогобицькій гімназії. Студії ветеринарії розпочав у 1942 році у Львівському університеті. У першій половині 1944 року вступає до УПА, невдовзі стає членом штабу куреня „Лемківщина“, курінного “Рена“. З грудня 1944 року перебував у сотні „Громенка“, з грудня 1946 року був його заступником, з цією сотнею і прийшов на Захід. Л. Футала–„Лагідний“ був удостоєний Бронзового Хреста за бойові заслуги. У січні 1946 році став булавним виховником, в тому ж році УГВР відзначила його найвищою військовою нагородою – „Золотим хрестом“ першої кляси. 1 липня 1949 році Закордонне Представництво УГВР підвищило його до військової ранґи поручника.

У 1950 році Л. Футала одружився з Галиною Доберчак. Господь нагородив їх синами Богданом і Мирославом, яким дали родинне і патріоричне виховання та високу освіту. Покійний Л. Футала був не тільки дбайливий для своєї родини – дружини і синів, але і для Т-ва колишніх вояків УПА, довгі роки був його головою. Особливо слід наголосити, що за ініціятивою Л. Футали постала Федеральна кредитова кооператива СУМА у Йонкерсі, яка успішно розвинулась і плідно працює для української громади, уділяючи щедру допомогу для Церков і різних українських установ, зокрема для Спілки Української Молоді Америки.

Л. Футала був дуже скромною людиною. Усвідомлюючи, що відходить у Божу вічність, він просив, щоб не було Панахиди у похоронному заведенні, щоб уникнути багатослівних промов. Але це було неможливо – вони звучали під час поминок на цвинтарі у Ґемптонбурґу, Ню-Йорк.

Похоронні обряди відбулись 26 грудня 2007 року у церкві св. Михаїла, у Йонкерсі. Заупокійну св. Літургію відслужив о. парох Пилип Виняр, в сослуженні о. Степана Білика, дякував Богдан Балабан, церква була заповнена парафіянами, приятелями, друзями з Йонкерсу, представниками різних організацій й установ Ню-Йорку, Ню-Джерзі, Конектикату, Вашінґтону, Філядельфії і Канади.

Довга черга автомобілів проводжала тлінні останки Л. Футали–„Лагідного“ на цвинтар св. Духа у Ґемптонбурґу. Отець Ярослав Костик завершив похоронні обряди Панахидою над могилою, сказав прощальне слово і запечатав гріб.

Поминки відбулись у приміщені парафіяльного будинку. Ведучими були Володимир Козіцький і Ярослав Федун. Першим попрощав В. Козіцький від Кредитівки СУМА і української громади Йонкерсу. Я. Федун сказав прощальне слово, як ведучий і від себе особисто. Далі слідувала довга черга промовців, які складали глибоке співчуття дружині покійного Галині, синам Богданові і Мирославові, внучці і братові Ігореві.

Петро Потічний з Канади, колишній вояк УПА, прощав від редакції „Літопису УПА“, якої покійний був членом. Аскольд Лозинський – від Світового Конґресу Українців, Богдан Гаргай – від проводу ОУН й управи СУМА, автор цих рядків – від Середовища УГВР і від себе особисто, Богдан Кекіш – від Світової Ради кредитівок в США, Михайло Ковальчин з Філядельфії – від управи Т-ва колишніх Вояків УПА, Михайло Савків – від Українського Конґресового Комітету Америки, Юліян Котляр – від Об'єднання колишніх Вояків УПА, Петро Мицак з Канади – від Державницького фронту, Степан Гованський – від Організації оборони Лемківщини. Прощальні промови накреслили кольоритну мозаїчну картину життя Л. Футали–„Лагідного“ і його вірного служіння Церкві, родині, громаді та рідній Україні. Син Богдан Футала від імені родини склав сердечну подяку промовцям і учасникам похоронних обрядів батька.

З великою посвятою записував покійний книгу свого життя добрими ділами на славу Божу, на розвиток нашої Церкви, на добро української громади й українського народу. В особі покійного Лева його дружина Галина втратила вірного друга життя, сини – незаступимого батька, внучка – ласкавого дідуся, а українська громада – взірцевого українського патріота.

Вічна Йому пам'ять!

Микола Галів

Вшанували пам'ять незабутньої „верховинки“

Св. п. Ніна Самокіш

31 грудня 2006 року перенеслась у Божі засвіти довголітня курінна пластового куреня „Верховинки“ Ніна Самокіш. У перед день річниці її смерти, у неділю, 30 грудня 2007 року пластунки куреня вшанували її пам'ять. У православній церкві Всіх Святих, у Ню-Йорку, о. Юрій Базилевський, у сослуженні о. Миколи Силика, після Літургії відслужив Панахиду за спокій душі Н. Самокіш. У посмертних молiннях за Н. Самокіш взяли участь члени куреня „Верховинки“, члени 64-го Відділу Союзу Українок Америки, якого покійна була головою, і її друзі з політичного середовища, у якому покійна була провідним членом.

Після Панахиди у залі під церквою відбулись поминки. Отець Ю. Базилевський провів молитву і поблагословив Божі дари. Курінна „Верховинок“ Тереса Жмуркевич пом'янула покійну Ніну, відзначивши її вклад праці, як довголітньої курінної, і водночас запросила присутніх поділитися спогадами про Н. Самокіш. Лариса Зєлик приготовила, згідно з традицією Православної Церкви, яку в курені запровадила покійна Надійка Світлична, коливо. Це своєрідна поминальна кутя, але без маку.

Водночас присутні згадували про Н. Самокіш. Дарія Костів розповіла про цікаві епізоди з діяльности 64-го відділу СУА. Леся Юзенів прочитала уривок з дотепного листа Н. Самокіш до „верховинок“. Л. Зєлик прочитала цікавий спомин покійної Н. Самокіш про петлюрівців. Ярослава Рубель пригадала цікаві випадки зі з спільного пластування. Оксана Кузишин, Надія Савчук, Наталка Соневицька і Ярослава Ґеруляк згадували про свої зустрічі і дружню співпрацю з Н. Самокіш. Автор цих рядків, як довголітній колеґа покійної у політичній співпраці, розповів про її активну участь в українському політичному житті, про її сміливі, мужні зв'язки з дисидентським рухом в Україні, також про останні дні її життя.

Н. Самокіш була дочкою уенерівських еміґрантів. Народилась 28 травня 1924 року у Каліші, в Польщі. Любов до України винесла з батьківської хати. Вона належала до ґенерації, що виростала і формувала свій світогляд після українських визвольних змагань, у час розвитку і домінування інтеґрального націоналізму. Середню освіту розпочала в Перемиській гімназії, а завершила у Львові. У 1941 році стала членом Організації Українських націоналістів (ОУН) і виконувала функцію зв'язкової крайового провідника Юнацтва ОУН. Згодом працювала в Україні разом з Іриною Савицькою-Козак-„Бистрою“ в Українському Червоному Хресті.

Деякий час Н. Самокіш жила у Варшаві. У перемиські, львівські і варшавські часи жила під прізвищем Полянська. У повоєнні роки з батьками опинилась у Західній Німеччині, у таборі біженців в Інґольштаті. Її батько Дмитро Поторока був художником, деякі з його творів зберігалися у помешканні Н. Самокіш в Ню-Йорку. Вийшла заміж за актора театру, соліста і члена Капелі бандуристів ім. Шевченка, Івана Самокіша. Згодом подружжя Самокішів еміґрувало до США і поселились у Трентоні, Ню-Джерзі. Господь нагородив їх дочкою Оксаною і синами Ігорем та Романом. У перші роки проживання в США родина Самокішів організували українську радіопрограму у Трентоні, яка проіснувала довгий час. На жаль, з передчасною смертю чоловіка життя Н. Самокіш ускладнилося. Вона залишилась з трьома малими дітьми і мамою, переїхала до Ню-Йорку. На хліб насущний заробляла, завідуючи пластовою крамничкою „Молоде Життя“, що містилася на 9-ій вул. На жаль, це не забезпечувало її родинного добробуту. З Божою допомогою вивела дітей у люди, давши їм все, що могла, а найбільше – безмежну любов. Ніколи не нарікала на свої нестатки, не втрачала почуття гумору і раділа, що її товаришки не мають таких труднощів, як вона.

УНю-Йорку на політичному полі Н. Самокіш тісно співпрацювала з Дарією Ребет, Анатолем Камінським й Іриною Козак. Також була у контакті з Закордонним Представництвом УГВР, Мирославом Прокопом, Миколою Лебедем, Романом Ільницьким, Мирославом Болюхом, Євгеном Стаховим й іншими. Багато разів їздила з різними дорученнями і місіями в Україну.

Невелике і скромне, але гостинне її мешкання була пристанищем для багатьох українських дисидентів – Н. Світличної, Ніни Караванської, Раїси Мороз, Мирослава Мариновича, Ірини Калинець, Атени Пашко й інших. Це світла історія, яку Н. Самокіш залишила для нас.

Вічна їй пам'ять!

Микола Галів

Ділимося сумною вісткою, що 15 січня 2008 р.
відійшла у вічність в Норт Порті, Фла.
наша МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і ДРУЖИНА

СВ. П.

ЕВГЕНІЯ ПОТТЕР

нар. 9 квітня 1920 р. в с. Романівка,
Теребовлянського р-ну, Україна.

Вічна Її Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 26 грудня 2007 р.
упокоївся в Бозі дорогий
БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

ГРИГОРІЙ ДИРІВ

нар. 9 листопада 1923 р. в с. Красно, Івано-Франківської обл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо.

Тіло Покійного поховано на цвинтарі „Calvary" в Лорейн, Огайо.

Залишилися у смутку:

син – ВОЛОДИМИР з дружиною АНЕЮ
внук – ЮРКО

Вічна Йому Пам'ять!

З невимовним болем повідомляємо, що 4 січня 2008 р.
по короткій, важкій недузі серця відійшов у засвіти в
Канадському Лондоні, полум'яний патріот України,
громадський, політичний і культурно-освітній діяч,
доктор мікробіологічних наук

СВ. П.

ЄВГЕН БОГДАН РОСЛИЦЬКИЙ

Парастас відправлено 9 січня в Лондоні (Онтаріо), а самий похорон відбувся в суботу, 12 січня у Вініпезі на українському цвинтарі „Всіх Святих", де поховані його родичі.

Покійний залишив у глибокій жалобі:
доню – ЛАДУ
сина – ОЛЕГА
брата – МИРОСЛАВА
сестру – ОЛЬГУ з мужем МИРОНОМ КРУК та їхніми дітьми і внуками
в Чикаґо – земляка і приятеля ЛЕВА БОДНАРА з дружиною БОГДАННОЮ і дітьми УЛЯНОЮ, БОГДАНОМ і МИРОНОМ, що є похресником Покійного, які в його пам'ять зложили одну тисячу дол. на церкву св. Архистратига Михаїла в його родинному містечку Товсте, Заліщицького повіту, та одну тисячу дол. на Заліщицьку централізовану бібліотечну систему.

Нехай чужа, але гостинна канадська земля буде Тобі, дорогий Генусь, легкою, а вітри нашого з Тобою родинного містечка Товстого, колишуть тебе до сну.

Вічна Тобі Пам'ять!

При цьому повідомляємо, що в суботу, 16 лютого о год. 9-ій будуть відправлені Служби Божі за спокій Його душі в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, та в містечку Товсте, в Україні.

Просимо його друзів в Україні і діяспорі в цей час згадати Покійного у своїх молитвах.

ЛЕВ і БОГДАННА БОДНАР з дітьми і внуками

Ділимось сумною вісткою з побратимами
та друзями 1-ої Дивізії „Галичина" в
діяспорі, що 7 січня 2008 р. по тяжкій
недузі відійшов у вічність
на 86-му році життя

СВ. П.

МИКОЛА КОВАЛЬСЬКИЙ

нар. в Бориславі, Львівська обл.

Останньо проживав в Стебнику. Під Бродами був поранений і попав в совєтський полон та був засуджений на 25 років заслання та тяжких робіт.

В похороні взяли участь родина та побратими і друзі з 1-ої Дивізії „Галичина" з Борислава, Дрогобича та околиці.

У смутку залишилася
сестра – СТЕФАНІЯ КОВАЛЬСЬКА-КУРІЦА
з родиною.

Вічна Йому Пам'ять!

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ АМЕРИКИ й КАНАДИ
повідомляє своїх членів і громаду, що 16 січня 2008 р.
відійшов з цього світу

СВ. П.

БОРИС БАЧИНСЬКИЙ

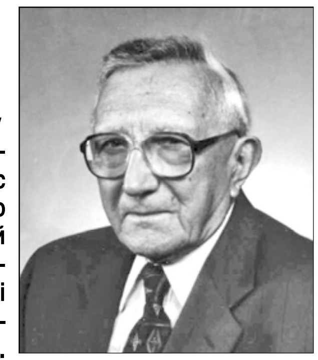
активний змагун Ланки Шахів УСЦАК.

Шаховий майстер, сеньйор-майстер, майстер на життя і міжнародний майстер ФІДЕ, спеціяліст та автор в галузі комп’ютерних шахів. 10 разів чемпіон українців Америки й Канади з шахів в турнірах УСЦАК.

Рідним складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА УСЦАК

Помер Юрій Кисілевський, відомий громадський діяч

Кліфтон, Н.Дж. – 10 січня 2008 тут помер на 92-му році життя св. п. Юрій Кисілевський. Народився Покійний 20 серпня 1916 року в місті Бяла Бєльско під час евакуації з Галичини. Коли його родина повернулася до рідного Станіславова (тепер Івано-Франківська), Юрій закінчив там початкову школу, а коли родина перенеслася в 1929 році до Львова, він закінчив там гімназію і торговельний ліцей. Після матури закінчив Український Торговельний Інститут і працював у Центросоюзі. Від 1939 р. працював головним бухгалтером в Українському Педагогічному Інституті у Львові. В 1940 р. одружився з Ярославою Оленською і вони мали дочку Олю. Виїхавши на еміґрацію до Німеччини жив по Другій Світовій Війні у Байройті, де працював в управі українського табору і був виховником організації молоді СУМ. У 1949 р. переїхав з родиною до Ню-Йорку і працював книговодом у Гарцмавнтин Ко.

Після смерти 15-літньої дочки, а згодом і дружини одружився у 1966 р. з вдовою Оленою Ортинською, д-ром дентистики, котра працювала в Колюмбійському пресвітеріанському шпиталі (Columbia Presbyterian Hospital) і мала дочку Анну, яка заступила йому втрату Олі. Згодом перенеслися до Кліфтону Н.Дж., куди часто приїжджали їхні внуки Ляриса і Адріян Рибаки, яких він дуже любив. Після відходу на пенсію довго працював для української асекураційної компанії “Провидіння”. Любив родину, глибоко пережив передчасний відхід молодшого брата св. п. д-ра Романа і радів віднайденням брата Мирослава, з яким переписувався і розмовляв телефоном. Любив працю в городі, квіти, городину. Ще осінню тішився, що вдалися йому помідори цього року. Був говірливий, доброї і лагідної вдачі. Бог дав йому щастя приняти вдома останнє св. Причастя.

Вічна Йому Пам'ять!

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ“
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
ділиться сумною вісткою із своїм членством
та українською громадою, що16 січня, 2008 р.
на 62-му році життя, у Філядельфії
відійшов у вічність

СВ. П.

БОРИС БАЧИНСЬКИЙ

довголітній член і змагун-шахіст
У.С.О. „Тризуб“ у Філядельфії.

Висловлюємо щире співчуття сестрам ВАВІ і УЛЯНІ.

Вічна Йому Пам’ять!

УПРАВА У.С.О. „ТРИЗУБ“

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Зі сумом повідомляє своїх членів і всю українську громаду, що 18 грудня 2007 р. відійшов у вічність активний член нашого Товариства

СВ. П.

інженер АНДРІЙ ДАРІЯН СОЛЬЧАНИК

Шановній дружині Ірені та ближчій і дальшій родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття.

Вічна Йому Пам’ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

Ділимося сумною вісткою, що дня 12-го січня 2008 р., в Монтреалі, Канада, відійшов у вічність

о. мітрат Іван ГАВРИЛЮК

Народився 1.VII.1912 у Зарваниці, де його батько був священиком. Закінчивши Богословську Академію у Львові, був рукоположений у сан священства Митрополитом Андреєм Шептицьким 3.IV.1938 р. Працював душпастирем в Україні, Словаччині, Австрії, Франції та Канаді. Священичі похоронні відправи відбулися в церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Монтреалі в днях 15-16 січня. Похований на українській секції цвинтаря Нотр Дам, біля покійної своєї дружини Дарії з Когутяків, з якою прожив 50 років.

В жалобі:
дочка Богданна з чоловіком Мироном Мончаком
син Мирон Гаврилюк
синова Лідія Гаврилюк
внуки Андрій і Юра Мончаки та Павло, Наталка і Мирон Гаврилюки з родинами
брат Петро Гаврилюк з дружиною Богданною та родиною
сваха Галина Мандрик

Вічная пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що 24 грудня 2007 р. відійшла у вічність наша найдорожча і незабутня
МАМА, ТЕТА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

СВ. П.

СОФІЯ ШВАБІНСЬКА
з дому ВОЛЯНИК

нар. 14 лютого 1915 р. в селі Конюшків, район Броди Львівська обл., Україна.

Залишила в глибокому смутку:
дочку – ЛІДІЮ ВИРСТУ з чоловіком МАРІЯНОМ
синів – ОСТАПА з дружиною МАРІЙКОЮ
– ОРЕСТА
внуків – ХРИСТИНУ з мужем ЧАРЛС
– МАРКА з дружиною ДЖЕН І
– ЛЯРИСУ
правнуків – НАТАЛЮ, РОМЧИКА, ГЛІБА, ЛУКІЯНА і МАҐДАЛИНУ
брата – СТЕФАНА ВОЛЯНИКА з дружиною ЕМІЛІЄЮ і родиною
ближчу і дальшу родину в Америці і Україні.

Просимо рідних та приятелів помолитися за душу покійної Софії.
Вічна Її Пам’ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оціславська 973-292-9800 #3040*

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

• НА ПРОДАЖ •

Продається квартира у Львові, у привокзальному районі, загальною площею 38.0 кв. м. Одна кімната 16.6 кв. м. і ниша 7.4 кв. м., кухня 7.4 кв. м., коридор, ванна 4.3 кв. м. Є телефон.
Тел.: (440) 243-6414

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

• РІЗНЕ •

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

Д-р ЛЕСЯ ЗБОРОВСЬКА ГОЛУБ
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих
лікування страху і депресії.
51 Upper Montclair Plaza, Suite 29
Upper Montclair, NJ 07043 Tel. (973) 655-9472
Н. Дж. ліцензія SIO03562

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
універсальне джерело знань про Україну!
Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

Відділ реклами у „Свободі": (973) 292-9800, дод. 3040

KARPATY TRAVEL

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА
FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ:
ВІЗИ, АВІАКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ ДО КАНАДИ ТА США, СТРАХІВАННЯ

Для вашої зручності все можна залагодити за телефонами:

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ХАРЧОВІ ПАКУНКИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189 ◇ (416)-761-9105

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Переписуємо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через "КАРПАТИ"